

WASSERSTRASSEN
UND
BINNENSCHIFFFAHRT

WATERWAYS
AND
INLAND NAVIGATION

VODNÉ CESTY VODNÍ CESTY A PLAVBA

2
—
2023

Parník Labe se vrátil po 25 letech do Česka

*Zničení největší přehrady na Ukrajině
způsobilo rozsáhlé povodně*

Vydává —

 PLAVBA
A VODNÍ CESTY o.p.s.

Ministerstvo dopravy

Ministerstvo dopravy
Nábřeží L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
www.mdr.cz

Ředitelství vodních cest ČR
Nábřeží L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
www.rvccr.cz

STÁTNÍ PLAVEBNÍ SPRÁVA
Jankovcova 4, PO BOX 28, 170 04 Praha 7
www.spspraha.cz

Povodí Labe, státní podnik
Vítka Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové
www.pla.cz

Povodí Vltavy, státní podnik
Holečkova 3178/8, 150 24 Praha 5
www.pvl.cz

Povodí Moravy, s.p.
Dřevařská 11, 602 00 Brno
www.pmo.cz

Hospodářská komora České republiky
Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1
www.komora.cz

Povodí Odry, státní podnik
Varenská 49, 701 26 Ostrava
www.pod.cz

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky
Agrární komora ČR
Blanická 383/3, 779 00 Olomouc
www.akcr.cz

ČESKÉ PLAVEBNÍ A VODOCESTNÉ SDRUŽENÍ

APL - Asociace lodního průmyslu
Popovická 924/4, 101 00 Praha 10 - Michle
www.aplcz.cz

Zakládání staveb, a.s.
K Jezu 1, P. O. Box 21 • 143 01 Praha 4
www.zakladani.cz

www.metrostav.cz

SMP Vodohospodářské stavby a.s.
Vyskočilova 1566, 140 00, Praha 4
www.vinci-construction.cz

VODOHOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A VÝSTAVBA, a. s.
Sídlo společnosti: Nábřežní 4, 150 56 Praha 5
www.vrv.cz
Pracoviště Brno: Podsedky 3, 625 00 Brno

Váňovská 528, 589 16 Třešť
www.podzimek.cz

Čenkovská 1060, 589 01 Třešť
www.strojirny-podzimek.cz

LABSKÁ, strojní a stavební společnost s.r.o.
Kunětická 2679, Pardubice 530 09
www.labska.cz

STRABAG

TEAMS WORK.

www.strabagrail.cz

AQUATIS a.s.
Botanicá 834/56, 602 00 Brno
www.aquatis.cz

Loď Moravia, loď Czechie
Kotviště č. 14, Na Františku, Praha 1
www.prahalode.cz

České přístavy, a.s.
Jankovcova 1627/16a, 170 00 Praha 7
www.ceskepristavy.cz

PRAGUE BOATS

SINCE 1990

Přístaviště lodí u Čechova mostu
Dvořákovo nábřeží, nástupiště č. 5
110 00 Praha 1 - Staré město
www.prague-boats.cz

VODNÉ CESTY

VODNÍ CESTY

A PLAVBA

Časopis pro ekologické, ekonomické a technické aspekty vodní dopravy a vodních cest v ČR, Evropě a na jiných kontinentech.

REDAKČNÍ RADA

Ing. Jiří Aster; Ing. Pavel Cenek; Ing. Miloslav Černý;
Ing. Lukáš Drahozal; Ing. Petr Forman; Ing. Lubomír Fojtů;
Ing. Jiří Friedel; Doc. Ing. Pavel Jurášek, CSc.; Bc. Tomáš Kolařík;
Jiří Pěknice; Ing. Josef Podzimek; Ing. Milan Raba;
PhDr. Štěpán Rusňák; Ing. Jan Skalický; Ing. Michael Trnka, CSc.

Články lze podle autorovy volby publikovat česky nebo slovensky, německy a anglicky. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.
Příspěvky se redakčně upravují, mohou být i kráceny.

PLAVBA A VODNÍ CESTY o.p.s.

Na Pankráci 53
140 00 Praha 4
ceskaplavba.cz

Objednávky a inzerce:

tel.: 725 793 793
e-mail: vodnicesty@seznam.cz

Jazyková úprava: Ing. Petr Forman
DTP, tisk: PRESTO s.r.o.

Vychází čtvrtletně
Roční předplatné vč. poštovného 350 Kč
ISSN 1211-2232

Evidováno Ministerstvem kultury
pod číslem MK ČR E 5178.

OBSAH

Úvodní slovo: Labská vodní cesta – kam kráčíš?

Ing. Marián Šebesta 2

Parník Labe se vrátil po 25 letech do Česka 3

Turistické lodní linky Dopravy Ústeckého kraje 5

Plavební sezóna na Baťově kanálu odstartovala 1. května v Otrokovicích

Petr Chmelař 7

V Nymburce již mohou přistát i největší osobní lodě plující po Labi 8

V Kolíně se otevírá nové veřejné přístaviště pro osobní

lodní dopravu a začíná stavba přístaviště pro malá plavidla 9

V přístavu Veselí nad Moravou je nové informační centrum 10

Plavební okruh Veselí nad Moravou – Vnorovy se začíná rýsovat

Ing. Pavel Kutálek 11

Město i kraj nadále podporují splavnění Labe až do Pardubic 12

Příští zastávka: České Budějovice 14

VÁLKA NA UKRAJINĚ – Největší „přehradní“ zkáza od 2. světové války

Bc. Tomáš Kolařík 16

Činnost Českého plavebního a vodocestného sdružení v roce 2022

Doc. Ing. Pavel Jurášek, CSc. 18

Práce na bezpečnostním přelivu VD Orlík pokračují

Ing. Tomáš Beržinský 22

Odešel Ing. Jindřich Zídek 24

Téměř v 90 letech odešel mimořádný člověk –

– vodohospodář Ing. Milan K. Jermář, DrSc. 25

Život není takový – je úplně jiný (90)

Ing. Josef Podzimek 29

Ústecký kraj

Středočeský kraj

Pardubický kraj

Jihočeský kraj

Zlínský kraj

Jihomoravský kraj

Titulní strana: Zrekonstruovaný bochnokolesový parník Labe se představil veřejnosti během Dne Vltavy v Praze 19. března 2023 (viz str. 3)
/ Protržená hráz přehrady Nova Kachovka na Dněpru 6. června 2023

Autor: Labská plavební společnost / Ozbrojené sily Ukrajiny

Úvodní slovo generálního ředitele státního podniku Povodí Labe

Labská vodní cesta – kam kráčíš?

Vážení čtenáři časopisu Vodní cesty a plavba,

letos na jaře nás zastihla smutná zpráva o odchodu našeho kamaráda, kolegy a významného „povodáka“ Ing. Jindřicha Zídka, dlouholetého ředitele bývalého závodu Dolní Labe. Ing. Zídek byl osobností, která výrazně přispěla k rozvoji Labské vodní cesty do technického stavu, v jakém ji známe dnes. Jindra patřil ke generaci, která bezesporu zažila zlatou éru Labské vodní cesty, kdy tato historická dopravní tepna hrála klíčovou roli v zásobování uhelny elektráren středního Labe, a kdy zároveň představovala významnou spojnici převozu zboží z Československa do přístavů Severního moře. Byly to časy, kdy hovořit o spojení tří moří nebylo považováno za zpátečnické a společensky nepřijatelné.

Odchod starší generace, se kterou bohužel přirozeně odchází též zkušenosti a znalosti našich odborných předchůdců, nás vždy přiměje se zastavit a zamyslet nad současností. Rapidní úbytek obchodní plavby na Labské vodní cestě již trvá bezmála tři desítky let. Zčásti je to absencí dalších vodních děl, které se již v době zlaté éry nestihly budovat, a v porevoluční společnosti již soupeří s celou řadou jiných veřejných zájmů. I přes politické proklamace se s ohledem na komplikovanou přípravu nedá být výstavba děčínského plavebního stupně či plavebního kanálu v Přelouči pro stát prioritou. Stejně tak změna přístupu našich západních sousedů k údržbě Labské vodní cesty, kdy udržování předepsaných plavebních hloubek je považováno za environmentálně necitlivé, představuje důležitý faktor pro případný rozvoj Labské vodní cesty směrem ke kapacitnější

a modernější obchodní vodní cestě. Velké infrastrukturní stavby, které by vhodnější a modernější podmínky pro obchodní plavbu zajistily, pak nemají podporu veřejnosti. Jistě je faktorem též tlak významných provozovatelů ostatních typů dopravy, kteří samozřejmě nechtějí v oboru dopravy další konkurenzi. Mezitím se Labská vodní cesta přirozeně stává vodní cestou rekreační, kde kvete plavba malých plavidel a pomalu roste pro toto turistické využití vhodná infrastruktura, jako marníky či další služby.

Po zvážení těchto skutečností lze jistě na situaci pohlížet s pesimismem a jakousi marností, že zlatá éra skončila, a snažení Ing. Zídka a jeho generace dnes přichází vniveč. Taktéž můžeme na situaci pohlížet pragmatically, s jakýmsi dějinným nadhledem. Kolik důležitých středověkých obchodních stezek, kudy proudilo zboží ze Zemí koruny České do okolních království, dnes leží zapadáno listím kdesi uprostřed lesů, nebo se z nich staly jen cesty lokálního významu? Možný je i optimistický pohled, považující současnou situaci za příležitost, jak vodní cestu zachovat, zatraktivnit a rozvíjet, byť v jiných parametrech, než jsme dosud byli zvyklí. Jestli skutečně stále tlačit i přes nepřízeň veřejného mínění a proti jiným veřejným zájmům výstavbu dálnice, když nám po ní jezdí jen cyklisté...

Zda zvolit pesimistický, pragmatický či optimistický přístup, to asi závisí na nátuře jednotlivce. Jako odborná veřejnost, obeznámená s detaily i okolnostmi aktuální situace, bychom však měli být zejména realisté a táhnout za jeden provaz – rozšířitnost názorů a přístupů v odborné veřejnosti může být pro další osud Labské vodní cesty nebezpečnější než všechny protichůdné veřejné zájmy dohromady.

Ing. Marián Šebesta
generální ředitel státního podniku Povodí Labe

Ředitelství závodu Roudnice nad Labem na břehu plavebního kanálu

Parník Labe se vrátil po 25 letech do Česka

V roce 1938 byla objednána stavba dvou kolesových parníků v Ústí nad Labem. Rozestavěné parníky byly převezeny a dokončeny v Praze. První byl dokončen parník Vltava v roce 1940. Stavba parníku Labe byla dokončena až po válce. Práce byly záměrně prodlužovány, aby parník nemohl být využit pro válečné účely nacistů. Na jaře roku 1949 si parník převzala Československá plavba, ovšem kvůli množství závad byl do provozu zařazen až 14. července 1949. Parník byl poté provozován v Praze.

Parník Labe po svém zprovoznění v 50. letech 20. století

Kotel parníku byl až do roku 1986 vytápěn uhlím – jednalo se o poslední uhelný parník provozovaný na Vltavě. Tento rok byl parník odstaven pro technickou závadu na kotli. Od tohoto momentu bylo Labe odstaveno u smíchovského břehu, a to až do roku 1997, kdy se parník s ohledem na špatný technický stav potopil.

V roce 1998 byl parník Labe přepraven do Mindenu, kde byl opraven a zároveň vybaven novým jednoplamencovým kotlem. Od roku 2001 pak brázdil vody Vezery pod jménem Wappen von

Potopený parník Labe u smíchovské náplavky

Minden a později Weserstolz.

Na jaře roku 2022 parník Labe převezla Labská plavební společnost, která jej přepravila do mateřského přístavu v Děčíně, kde prošel rozsáhlou opravou a od jara je jako novinka sezóny 2023 provozován na linkách Labské plavební společnosti.

Parník Labe nese na pravém a levém boku historický znak města Děčín. Znak tvoří dvouocasý lev, který v pařátech drží rybu parmu. Nově byl na čelo kormidelny parníku umístěn historický znak města Podmokly, které jsou dnes harmonickou součástí města Děčín. Historický znak Podmokel odkazuje svým ozubeným kolem na rozvinutý průmysl ve městě. Kotva

Parník Labe ještě v původním nátěru během rekonstrukce v děčínských loděnicích v roce 2022

Parník Labe se představil letos na jaře v Praze během Dne Vltavy

omotaná lanem spolu se siluetou řeky v dolní části erbu symbolizuje lodní dopravu. Uprostřed znaku je okřídlené železniční kolo, které podtrhuje tehdejší význam rozvoje železnice.

Technická data

Typ	bočnokolesový osobní parník
Stavba	1941 až 1949
Výtlak	134 t
Délka	54 m
Šířka	5,1/9,3 m
Ponor	max. 0,72 m
Pohon	dvouválcový sdružený parní stroj 150 HP (112,5 kW)
Palivo	lehký topný olej
Kapacita	200 osob

Vinařský parník s degustací vín, průvodcem a živou hudbou

Historický kolesový parník Labe je novinkou sezóny 2023 a bude přednostně nasazován na vinařské plavby z Ústí nad Labem do Roudnice nad Labem a zpět.

Parník popluje krajinou vinic v nejatraktivnější části Českého středohoří s tradicí pěstování vína od dob Karla IV. Při plavbě se o cestující s péčí postará lodní posádka, pochutnají si na obědě i večeři a při dvou degustacích poznají 8 druhů vín z nejsevernějších českých vinic. Při plavbě bude přítomen průvodce, který doplní jedinečné výhledy z lodi zasvěceným výkladem. Cestující plavbu zakončí zastávkou v Roudnici nad Labem, kde se mohou vydat na prohlídku s průvodcem nebo si třeba vychutnat další regionální pochoutku – Dortaletku ve vyhlášené cukrárně na náměstí.

Parník Labe se tak po více jak 25 letech vrací do České republiky a téměř po 40 letech zdobí hladinu řeky Labe, neboť plul původně hlavně po Vltavě v Praze.

Více na: labskaplavebni.cz

Parník Labe se v letošní sezóně vydává především na vinařské plavby

TURISTICKÉ LODNÍ LINKY DOPRAVY ÚSTECKÉHO KRAJE

Doprava Ústeckého kraje (DÚK) je integrovaný dopravní systém zahrnující i pář desítek sezónních turistických linek, mezi které patří i tři lodní linky a jeden přívoz. Jedná se o unikátní linky, které nabízejí svým cestujícím jedinečný zážitek za velice výhodnou cenu v rámci běžného integrovaného tarifu Ústeckého kraje. Dopravu na těchto linkách objednává kraj stejně jako regionální autobusy či vlaky.
Více na: dopravauk.cz

Jako první si představíme lodní linku T91, která vás provede kaňonovitým údolím Českého Středohoří. Lodní linka T91 spojuje po Labi Ústí nad Labem, Litoměřice a Roudnici nad Labem, během letních prázdnin pak pluje i do Mělníka. Pokud se vydáte s touto linkou na výlet, svou cestu zahájíte v Ústí nad Labem a bude-li příznivá hladina Labe, čeká vás krátké po zahájení plavby proplutí skrz Masarykova zdymadla na Střekově, která byla ve své době nejmodernější stavbou svého druhu v Evropě. Dále vás čeká cesta malebným údolím Labe známým jako Porta Bohemica, nebo Brána do Čech. Po levé straně se týčí žernosecké vinice, po právě pak Lovoš v pozadí s nejvyšší horou

Českého Středohoří Milešovkou. Poté minete Lovosice a po proplutí další komorou doplujete až do královského města Litoměřice. Vybranými spoji pak můžete pokračovat dále po Labi směrem do Roudnice nad Labem a Mělníku. Některé spoje linky T91 obsluhují i Píšťalské jezero, což je dnes velmi atraktivní vytěžená štěrkovna určená pro rekreační účely.

T91

Mělník - Roudnice n.L - Litoměřice - Ústí n.L.

Zóna	ZASTÁVKA	PRACOVNÍ DNY				SOBOTA + NEDELE			
		102	104	106	214	202	204	212	
990 Mělník	odj.								14:45
651 Štětí,pristaviště									16:20
661 Roudnice n.L.,pristaviště	x Roudnice n.L.,plavební komora								15:10 17:30
669 Libotenice,pristaviště 12									17:50 18:10
672 Křeslice,Nučnice,pristaviště	x České Kopisty,plavební komora		13:50			13:50	16:20	18:40	
601 Litoměřice,pristaviště	x Lovosice,plavební komora	8:45	14:25	16:25	9:30	14:25	16:55	19:15	
701 Lovosice,pristaviště		9:35	15:15	17:15	10:20	15:15	17:45		
616 Přístavy,pristaviště 13		11:00	11:40	11:40	11:45	11:40			
611 Velké Žernoseky,pristaviště		10:20	16:00	16:00	11:05	16:00			18:00
614 Libochovany,pristaviště		10:40	16:20	18:20		11:25	16:20	18:20	
171 Dolní Zálezly,pristaviště		10:55	16:35	18:35	11:40	16:35	18:35		
101 Ústí n.L.,pristaviště Váňov	x Ústí n.L.,Masarykova zdymadla	11:20	17:00	19:00	12:05	17:00	19:00		
101 Ústí n.L.,pristaviště Centrum	přij.	12:10	17:50	19:50	12:55	17:50	19:50		
Délka spoje [km]		30,07	37,17	30,07	30,07	37,17	44,79	44,00	
Pořadí vozu		9921	9921	9922	9922	9921	9921	9922	
Typ vozu		Lod180	Lod180	Lod150	Lod150	Lod180	Lod180	Lod150	

Délka spoje [km] 30,07 37,17 30,07 30,07 37,17 44,79 44,00

Pořadí vozu 9921 9921 9922 9922 9921 9921 9922

Typ vozu Lod180 Lod180 Lod150 Lod150 Lod180 Lod180 Lod150

Poznámky

- (f) přistaviště stálé
- (p) jezdí po řece výhradně
- (l) plavební komora (zdymadlo)
- (*) spoj jede po jiné trase
- (x) jede v pracovních dnech
- (®) jede v sobotu
- (®) jede v neděli
- (†) jede v neděli a ve státem uznané svátky
- (®) jede od 4.7. do 1.9., nejede 10.7., 17.7., 24.7., 31.7., 7.8., 14.8., 21.8. a 28.8.

Další turisty oblíbenou linkou je linka T92 plující z Ústí nad Labem do Hřenska nebo do Bad Schandau nádherným úseku řeky označovaném jako Labské pískovce. Tato linka je však v provozu pouze během části turistické sezóny, protože během léta výrazně klesá hladina Labe mezi Ústím nad Labem a Děčínem. Lodní linka T92 je skvělou volbou, pokud chcete navštívit malebné Hřensko nebo nakouknout za hranice k naším Saským sousedům.

Lodní linka T91 vede kaňonovitým údolím Českého Středohoří

Lodní linky z Ústí nad Labem do Hřenska nebo do Bad Schandau jsou velice oblíbené

Lodní linky T91 a T92 provozuje dopravce Labská plavební společnost a.s., u kterého jsou linky Ústeckým krajem objednávány pětiletou smlouvou. Cena za jednu plavební hodinu těchto linek je zhruba 7 400,- Kč bez DPH a na rok 2023 je objednaný výkon cca 1 350 h/rok, roční náklady na provoz výše zmíněných linek tedy činí zhruba 10 000 000,- Kč bez DPH.

Doposud uvedené linky jsou provozovány velkými plavidly s kapacitou 200 až 300 míst, podle typu lodi, přičemž provoz zajišťují motorové lodě Bohemia, Orion, Porta Bohemica a kolesový parník Labe. Na lodi je možné zakoupit drobné občerstvení i plnohodnotný oběd, točené pivo nebo nealkoholické nápoje. Lodě umožňují přepravu jízdních kol i kočárků, včetně možné rezervace místa pro kolo prostřednictvím mobilní aplikace DÚKapka. Další lodní linky v Ústeckém kraji již využívají menší lodě určené pro kratší plavby. Při návštěvě Hřenska tak můžete využít i jediný integrovaný **přívoz F1 Schöna – Hřensko**. Přímo na přívozu F1 si však integrovanou jízdenku DÚK nekoupíte a je třeba ji mít zakoupenou předem – buď z předchozího spoje či prostřednictví aplikace DÚKapka.

Nejnovější lodní linkou v systému DÚK je linka T93 spojující Litoměřice s Terezínem. Jedná se o naprostě ojedinělou linku, která jako první splouvá řeku Ohři. Linka T93 je provozována malým plavidlem s kapacitou maximálně 11 osob, neboť větší plavidlo nelze použít z důvodu malé hloubky Ohře. Tato linka zahájila svůj provoz teprve 9. června 2023 a pluje každý den mimo pondělí v hodinovém intervalu vždy od 9 hodin. Přísta-

viště této linky naleznete v Litoměřicích na Lodním náměstí a v Terezíně nedaleko pietního místa u řeky Ohře, kde bylo vybudováno nové plovoucí molo a přístupová cesta k němu.

Linku T93 provozuje společnost Autobusy Karlovy Vary, a. s., se kterou kraj zatím uzavřel smlouvu na 2 sezóny. Cena za jednu plavební hodinu této linky je 840,- Kč bez DPH. Tato dopravní společnost má zkušenosti ze svého dlouhodobého působení na lodní lince v Lokti a na přehradě Skalka u Chebu a také disponuje lodí Skalka, která má ideální ponor pro danou plavební trasu a kterou vás rádi svezou mezi oběma historickými městy na pomezí Dolního Poohří a Českého Středohoří.

Nejnovější lodní linka T93 spojuje Litoměřice s Terezínem

T93

Litoměřice - Terezín

DOPRAVA
ÚSTECKÉHO
KRAJE

Zóna	ZASTÁVKA	PRACOVNÍ DNY										SOBOTA + NEDĚLE						
		101	103	105	109	111	113	115	117	201	203	205	209	211	213	215	217	
601	Litoměřice, přístaviště	odj.	9:00	10:00	11:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	9:00	10:00	11:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00
763	Terezín, přístaviště	příj.	9:25	10:25	11:25	13:25	14:25	15:25	16:25	17:25	9:25	10:25	11:25	13:25	14:25	15:25	16:25	17:25

Zbylé jízdní řády naleznete cestující na webu: jr.kr-ustecky.cz

Plavební sezóna na Baťově kanálu odstartovala 1. května v Otrokovicích

Petr Chmelař – vedoucí marketingu Povodí Moravy, s. p.

Slavnostní odemykání Baťova kanálu proběhlo tradičně 1. května. Letošním místem hlavního odemykání byly Otrokovice. Významnými hosty byl ministr zemědělství Zdeněk Nekula, ministr dopravy Martin Kupka, ředitelka Státní plavební správy Klára Němcová či generální ředitel Povodí Moravy Václav Gargulák. Nechyběli starostové obcí ležících kolem Baťova kanálu, zástupci Zlínského a Jihomoravského kraje, Ředitelství vodních cest, poslanci a senátoři.

Hlavní odemykání řeky Moravy a Baťova kanálu bývá vždy 1. května v některém z měst či obcí ležící podél této vodní cesty. Dějištěm letošního slavnostního aktu se stalo přístaviště v Otrokovicích. „V letošním roce se k našemu tradičnímu odemykání vody připojí i akce organizovaná Sdružením obcí pro rozvoj Baťova kanálu, jejímž jsme také členem. Tímto se k nám přesune akce regionálního významu, která sem může přivést nové návštěvníky. Ukazuje se, že investice realizované v přístavišti mají svůj význam a kvalitní zázemí nabízí reprezentativní prostory a zázemí i pro akce většího než městského významu. Věřím, že kromě této, se letos v přístavišti uskuteční další řada krásných kulturních akcí,“ zdůraznila starostka města Otrokovice Hana Večerková.

Slavnostní odemykání Baťova kanálu v Otrokovicích

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula vyzdvíhl význam spolupráce mezi organizacemi, které své aktivity propojují s vodní cestou, a pochválil i služby, které uspokojují rostoucí zájem o rekreační plavbu. „Velmi mě těší, že se nám v posledních desetiletích společně s krajem, městy, obcemi, provozovateli plavby a půjčoven lodí a organizačními složkami ministerstva zemědělství a dopravy podařilo z Baťova kanálu vytvořit fenomén, jaký nemá na Moravě obdobu a který se stal vyhlášenou rekreační destinací Zlínského i Jihomoravského kraje,“ řekl v úvodní zdravici Nekula.

Generální ředitel Povodí Moravy připomněl, co všechno obnáší úkol správce Baťova kanálu a zmínil i stavební akce Povodí Moravy, jejichž cílem je zvyšování bezpečnosti a plynulosti plavby na vodní cestě. „Novinkou pro letošní hlavní plavební sezónu jsou nová čekací stání v rejdoch plavebních komor ve Starém Městě, Petrově, Huštěnovicích, Uherském Ostrohu, Nedakonicích a Veselí nad Moravou. Vše splňuje moderní standardy pro plavbu a bezpečný pohyb plavidel před vplutím do plavební komory,“ řekl Gargulák.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula, generální ředitel Povodí Moravy Václav Gargulák, ministr dopravy Martin Kupka a otrokovický vodník z řeky Moravy společně odemkl plavební sezónu 2023

V rámci slavnostního dne si zájemci mohli užít plavby lodí po řece Moravě nebo prohlídky technického plavidla Jožin, kterým Povodí Moravy na kanále udržuje bezpečný plavební provoz.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula a ministr dopravy Martin Kupka pokračovali z Otrokovic na prohlídku přístaviště Pahrbek v Napajedlích. Zde jim generální ředitel Povodí Moravy Václav Gargulák představil místo, na kterém Povodí Moravy připravuje stavbu rekreačního přístavu Napajedla – Pahrbek. Ten nabídne krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé stání i zázemí až 77 plavidlům. Přístav bude mít také ochrannou funkci během povodňových průtoků.

Představení projektu rekreačního přístaviště Pahrbek v Napajedlích

Provoz plavebních komor Povodí Moravy zahájilo už v pátek 28. dubna. Veřejnost tak mohla využít spuštění provozu komor o jeden víkend dříve. „Využili jsme víkendu, který předcházel 1. květnu a spustili jsme provoz plavebních komor tři dny před slavnostním zahájením hlavní plavební sezóny. Ukončení sezóny je také prodloužené, a to až na neděli 1. října. V letošním roce tak budeme komorovat o čtyři dny navíc,“ Václav Gargulák. Komorování probíhá v čase od 9.30 do 18.00 hodin. V květnu a září jsou plavební komory v provozu od pátku do neděle, v červnu, červenci a srpnu se komoruje od úterý do neděle.

Před zahájením plavební sezóny Povodí Moravy dokončilo rozsáhlé opravy Baťova kanálu mezi Valchou a Výklopníkem i stavbu dalších vyčkávacích stání na rejdoch plavebních komor. „Plavba bude díky tomu bezpečnější a pohodlnější. Staráme se o Baťův kanál tak, aby splňoval moderní standardy pro plavbu a bezpečný pohyb plavidel,“ dodává Gargulák.

V Nymburce již mohou přistát i největší osobní lodě plující po Labi

Ing. Jan Bukovský, Ph.D. – zástupce ředitele, Ředitelství vodních cest ČR

Ministr dopravy Martin Kupka, ředitel Ředitelství vodních cest Lubomír Fojtík a starosta města Tomáš Mach během festivalu „Lodě na Labi“ 5. května 2023 uvedli do provozu nové veřejné přístaviště osobních lodí v Nymburce na pravém břehu Labe nedaleko centra města pod Šafaříkovým mlýnem. Jedná se o první ze série nových veřejných zastávek pro osobní lodě mezi Mělníkem a Kolínem, jimž Ředitelství vodních cest ČR vytváří podmínky pro širší uplatnění plavby osobních lodí po Labi. Jako první u přístaviště zastavila největší česká hotelová loď **FLORENTINA, která doposud historickým městem jen proplouvala bez možnosti bezpečně přistát.**

„Dnes zahajujeme novou éru podpory rekreační plavby na Labi ve Středočeském kraji, kdy začíná sloužit první veřejné přístaviště osobních lodí, a to symbolicky v historickém městě Nymburk přímo pod hradbami. Věřím, že díky novým přístavištěm bude Labe brzy následovat příklady jiných českých vodních cest, kde je turistická plavba oblíbenou formou trávení volného času,“ uvedl ministr dopravy Martin Kupka. „Také si velmi cením aktivní spolupráce s městy, jimž plavba přinese nové rozvojové příležitosti. Před několika dny jsem viděl, jak rekreační plavbou opravdu žijí celá města podél Baťova kanálu na Moravě,“ dodal. Nová veřejná přístaviště zpřístupní města pro cestující z osobních lodí od menších výletních a linkových až po velké kabinové hotelové lodě. Jako první se zde v rámci festivalu „Lodě na Labi 2023“ vyvázala největší kabinová loď pod českou vlajkou **FLORENTINA**. Přístavní infrastruktura je o síti, a proto během několika týdnů budeme otevírat také další dokončovaná přístaviště osobních lodí v Kolíně, v Čelákovicích a v Poděbradech,“ uvedl

Lubomír Fojtík, ředitel Ředitelství vodních cest ČR, jež je investorem a provozovatelem přístaviště. „V Nymburce práce ještě nekončí a 400 metrů od přístaviště osobních lodí bude v prostoru ochranného přístavu také vybudováno přístaviště pro malá rekreační plavidla. Původní zadávací řízení na zhovitele jsme museli opakovat a stavební práce tak budou zahájeny až na podzim letošního roku,“ doplnil.

Nové veřejné přístaviště osobních lodí tvoří ocelový plovoucí přístavní můstek rozměrů 9 x 4 m, ukotvený ke břehu pomocí přístupové lávky délky 8,5 m s bezbariérovým výstupem a nástupem cestujících a tří kotevních bloků. Toto kotvení je koncipováno tak, aby udrželo můstek bezpečně na místě i za největších povodní a nebylo nutné jej odvážet. Pohodlný nástup do lodi umožňují dvě úrovně mola, první ve výšce 0,9 m nad hladinou a druhá pro větší lodě ve výšce 1,5 m nad hladinou. Molo je osvětleno a zabezpečeno kamerovým systémem. K dispozici je také připojka elektrické energie pro lodě, aby nemusely využívat své agregáty v době stání. V budoucnu bude společně s přístavištěm pro malá plavidla zprovozněn i odběr pitné vody pro osobní lodě.

Další přístaviště osobních lodí ve Středočeském kraji se ještě projektují. V budoucnu tak vzniknou například přístaviště v Brandýse nad Labem, Lysé nad Labem, Kostelci nad Labem či v Neratovicích. Stavbu nového přístaviště osobních lodí realizovala LABSKÁ, strojní a stavební společnost s.r.o. na základě architektury ateliér Kotas & Partners s.r.o. a projektové dokumentace Vodní cesty a.s. a PROVOD inž. spol. s r.o. Stavební náklady ve výši 11,6 mil. Kč bez DPH finančuje Státní fond dopravní infrastruktury.

Slavnostní otevření nového přístaviště osobních lodí Nymburk za účasti ministra dopravy

V Kolíně se otevřá nové veřejné přístaviště pro osobní lodní dopravu a začíná stavba přístaviště pro malá plavidla

V rámci projektu Rekreační přístav Kolín ministr dopravy Martin Kupka s ředitelem Ředitelství vodních cest ČR Lubomírem Fojtů a starostou města uvedli 2. června 2023 do provozu nové veřejné přístaviště pro osobní lodní dopravu vybudované na Kmochově ostrově. Zároveň byla zahájena stavba plovoucího mola pro malá plavidla na protějším břehu, jež bude hotové koncem letošního roku. Projekt je součástí programu výstavby veřejných přístavišť na vodní cestě pro podporu rekreační plavby, který Ředitelství vodních cest ČR dlouhodobě realizuje.

„Kolín se dnes staví po bok Nymburka, kde jsme před měsícem otevřeli podobné přístaviště, které se hned zařadilo mezi důležitou turistickou infrastrukturu města. Na počátku roku bylo další přístaviště zprovozněno v Ústeckém kraji v Litoměřicích. Ještě letos v létě budou otevřena další dvě přístaviště, a to včetně mol pro malá plavidla,“ uvedl ministr dopravy Martin Kupka. „Je důležité, že dnes také zahajujeme stavbu přístaviště pro rekreační plavidla individuálních návštěvníků města, které doplní polabskou cyklostezku a dále tak obohatí život na řece a v jejím okolí,“ dodal.

„Stejně jako v dalších městech na Labi, byl i v Kolíně problém s přistáváním osobních lodí a turisté plující na malých lodích neměli v této oblasti vůbec možnost bezpečného vyzávání svých plavidel. Nepohodlí pohybu po vodní cestě způsobené nemožností vystoupení na zajímavých místech se snažíme eliminovat výstavbou sítě veřejných přístavišť,“ říká Lubomír Fojtů, ředitel Ředitelství vodních cest ČR, které je investorem a provozovatelem přístavišť.

Konstrukce mola osobní lodní dopravy má stejnou podobu jako ostatní přístavní můstky, které vznikají například v Poděbradech, Nymburce nebo Čelákovicích. Plovoucí ponton má rozlohu 9 x 4 m a je vybaven dvěma výškovými úrovněmi pro snadnější vystupování a nastupování cestujících z plavidel s různou výstupní výškou. Bezbariérový přístup na břeh je zajištěn 14 m dlouhou lávkou.

Plovoucí molo pro malá plavidla bude umístěno na protějším břehu v přímé vazbě na centrum města vedle stávající pěší lávky. Jeho délka je 94 m a poskytne prostor pro podélné stání 10 až 12 plavidel.

Obě mola jsou přizpůsobena kolísání hladiny v Labi a díky své

konstrukci není nutné je demontovat ani v případě povodní. Pohybují se spolu s hladinou nahoru a dolů a za různých průtoků zachovávají stejnou úroveň pro nástup a výstup z plavidla. Jsou vybavena odběrnými sloupky pro připojení na elektřinu nebo doplnění vody. K úhradě čerpaných služeb slouží Přístavní karta ŘVC, která funguje na principu přednabitého kreditu, ze kterého se čerpá. Přístup na molo bude z cyklostezky vedené po břehu pomocí dvou schodišť a pohyblivých lávek.

„Hlavní část stavebních prací bude v místě stavby přístaviště pro malá plavidla probíhat na podzim. V letních měsících se práce soustředí do dílen, kde celé molo vznikne. Stavba přechodně ovlivní provoz na přilehlé cyklostezce, který bude omezen pouze na nezbytně nutný čas po dobu stavebních prací a mimo hlavní turistickou sezonu. Část prací bude probíhat také z vody za pomoci stavebních lodí,“ říká Roman Krupička, manažer projektu z Labské strojní a stavební společnosti.

Stavební náklady financuje v obou případech Státní fond dopravní infrastruktury. Náklady na stavbu přístaviště osobní lodní dopravy dosáhly částky 8,74 mil. bez DPH a u přístaviště pro malá plavidla se počítá s částkou 20,3 mil. Kč bez DPH.

Křest symbolického pacholete pro nové přístaviště malých plavidel v Kolíně ministrem dopravy, ředitelem ŘVC a starostou města Kolín

Nové veřejné přístaviště pro osobní lodní dopravu v Kolíně

V přístavu Veselí nad Moravou je nové informační centrum

Služby pro turisty na Baťově kanále budou v roce 2023 opět kvalitnější. Ministr dopravy Martin Kupka spolu s hejtmanem Jihomoravského kraje Janem Grolichem a hejtmanem Zlínského kraje Radimem Holíšem otevřeli 1. května 2023 nové informační centrum Baťova kanálu v právě dokončené provozní budově veřejného přístavu Veselí nad Moravou. V objektu vybudovaném Ředitelstvím vodních cest ČR bude mít sídlo obecně prospěšná společnost Baťův kanál, která bude nově řízená oběma krajemi, jimiž probíhá vodní cesta.

„Rekreační plavba je příkladem turistického produktu, který se neobejdete bez aktivní spolupráce státu, poskytujícího veřejnou dopravní infrastrukturu, a krajských a obecních samospráv, zajišťujících pro návštěvníky potřebné služby a zázemí pro podnikatele. Baťův kanál je příkladem, jak tato synergie funguje. Velice mě těší, že dnes ve veřejném přístavu otevíráme právě informační centrum o turistických produktech a kde bude působit krajská organizace,“ uvedl ministr dopravy Martin Kupka. „Veřejný přístav Veselí nad Moravou, který byl v roce 2021 kompletně zmodernizován, dostává dnes dále rozšířené zázemí v podobě provozní budovy s informačním centrem pro uživatele vodní cesty. Její součástí jsou také nové skladovací prostory pro půjčovny plavidel a údržbu přístavu,“ říká Lubomír Fojtík, ředitel Ředitelství vodních cest ČR. „Věřím, že letošní plavební sezóna naváže na předchozí úspěšné roky, kdy do přístavu ročně zavítalo kolem 600 lodí a v čerpací stanici se bezpečně natankovalo 12 tis. litrů nafty a benzínu. Společně s přístavem Petrov se tak zatím jedná o hlavní centra plavby. Ve nejbližších letech se tato infrastruktura rozšíří i do Zlínského kraje, kde vznikne nový velký přístav ve Starém Městě a následně potom v Kroměříži a v Napajedlích-Pahrbku.“

Provozní budovu ve Veselí nad Moravou na základě architektonického návrhu ateliér Kotas & Partners, a projektové dokumentace vypracované SWECO a.s. postavila firma Moravská stavební unie – MSU s.r.o. se stavebními náklady ve výši 9,4 mil. Kč, financovanými Státním fondem dopravní infrastruktury. Dnes byla ředitelem Ředitelství vodních cest ČR Lubomírem Fojtíkem, starostou města Veselí nad Moravou Petrem Kolářem a ředitelem o.p.s. Baťův kanál Vojtěchem Bártkem podepsána dohoda upřesňující spolupráci při provozu areálu přístavu a umístění informačního centra o.p.s. Baťův kanál v budově vy-

budované a provozované Ředitelstvím vodních cest ČR.

„Turisté na Baťově kanále letos jistě uvítají rozšířené přístaviště ve Strážnici, jako v jednom z hlavních lákadel regionu. Veřejnosti jej otevřeme při zahájení Mezinárodního folklorního festivalu v pátek 23. června 2023. Pokud pak poplujete například z Veselí nad Moravou do Strážnice, již se nebude muset obávat, zda bude pro vaši loď místo. Zároveň loď vyvážete a vystoupíte přímo ke vstupu do areálu skanzenu,“ doplnil Lubomír Fojtík. „Do konce května také podepišeme smlouvu se zhotovitelem na výstavbu nové plavební komory v Rohatci. V roce 2026 by tak první loď měla doplout z Baťova kanálu až do Hodonína. Na opačném konci vodní cesty nyní ještě probíhá posouzení vlivů na životní prostředí EIA pro prodloužení do Kroměříže, jehož výsledek očekáváme v polovině roku,“ dodal.

Příslibem do budoucna je dnešní podpis smlouvy mezi Ředitelstvím vodních cest ČR a firmou AQUATIS a.s. na zpracování projektové dokumentace na stavbu Plavební okruh Veselí n.M. – Vnorovy, zahrnující lodní zdvihadlo propojující Baťův kanál a řeku Moravu a rozšíření přístavu Veselí nad Moravou. Tato významná rozvojová akce vodní cesty řeší i současné velké zatížení kanálu turistickou plavbou mezi Veselím nad Moravou a Vnorovy úspěšně prošla v roce 2022 posouzením vlivů na životní prostředí EIA a projektová příprava tak může pokračovat s cílem v roce 2025 zahájit výstavbu lodního zdvihadla, přičemž rozšíření přístavu by mohlo být zahájeno již koncem příštího roku.

Slavnostní otevření provozní budovy a informačního centra v přístavu Veselí nad Moravou

Slavnostního zahájení plavební sezóny v přístavu Veselí nad Moravou se ujali čestní hosté včetně ministra dopravy a zemědělství, hejtmanů Zlínského a Jihomoravského kraje, ředitelů Ředitelství vodních cest ČR, SPS, státního podniku Povodí Moravy, Baťův kanál o.p.s. a starosty Veselí nad Moravou

Plavební okruh Veselí nad Moravou – Vnorovy se začíná rýsovat

Ing. Pavel Kutálek – generální ředitel, AQUATIS a.s.

Během slavnostního zahájení plavební sezóny v přístavu Veselí nad Moravou 1. května 2023 byla podepsána smlouva mezi Ředitelstvím vodních cest a firmou Aquatis na zpracování kompletní projektové dokumentace na projekční přípravu plavebního okruhu Veselí nad Moravou – Vnorovy. Předmětem díla je zpracování projektové dokumentace pro společné povolení v rámci společného územního a stavebního řízení, zadávací dokumentace a zajištění souvisejících činností. Plavební okruh se tak nyní začíná doslova rýsovat.

Cílem celého záměru je vznik nového plavebního okruhu Veselí nad Moravou – Vnorovy – Veselí nad Moravou v délce cca 9 km. Bude tak vytvořena možnost plout plavidlem z Veselí nad Moravou existujícím plavebním kanálem do Vnorov, kde po proplavení plavební komorou Vnorovy I bude možnost vrátit se

řekou Moravou do Veselí nad Moravou, a prostřednictvím nového plavebního zařízení (zdvihadla) zpět na kanálový úsek, resp. do přístavu Veselí nad Moravou. Nadále pak zůstane zachována možnost pokračovat prostřednictvím plavební komory Vnorovy II směrem do města Strážnice či přístavu v Petrově.

Tento projekt zahrnuje i pro Českou republiku unikátní zdvihadlo, které má propojit Batův kanál a řeku Moravu. Komplex opatření a novinek ve Veselí a jeho okolí počítá s investicí mezi čtyřmi sty až pěti sty miliony korun.

V příštím roce plánuje ŘVC zahájit rozšíření přístavu, což je technologicky i projekčně jednodušší. Následovat potom bude příprava lodního zdvihadla, které, jako unikátní zařízení, v současnosti v Česku ještě není k vidění.

Podpis smlouvy mezi Ředitelstvím vodních cest ČR (ředitel Lubomír Fojtík) a firmou AQUATIS a.s. (gen. ředitel Pavel Kutálek) na zpracování kompletní projektové dokumentace a projekční přípravy plavebního okruhu Veselí nad Moravou – Vnorovy. Akce se účastnili také ministr dopravy Martin Kupka, tehdejší ministr zemědělství Zdeněk Nekula, a oba hejtmani sousedících krajů Jan Grolich (Jihomoravský kraj) s Radimem Holišem (Zlinský kraj). Kromě nich se v přístavu objevili například scénárista a režisér Břetislav Rychlík či dvojnásobný kandidát na prezidenta Marek Hilšer

Vizualizace lodního zdvihadla Veselí nad Moravou

Zdroj ŘVC: zpracováno Atelier Patrik Kotas

Město i kraj nadále podporují splavnění Labe až do Pardubic

V rámci společného jednání Rady Pardubického kraje s Radou města Pardubice byla dne 16. února 2023 debatována také problematika kanálu Dunaj-Odra-Labe. I přesto, že usnesením vlády byl tento projekt zastaven, shodují se obě samosprávy na důležitosti pokračování příprav na splavnění Labe až do Pardubic. Podle primátora statutárního města Pardubic Jana Nadrchalha hraje splavnění Labe pro Pardubice jednu z klíčových rolí. „Chceme pokračovat v dlouhodobých aktivitách vědoucích ke splavnění Labe minimálně pro rekreační plavbu. Město tento záměr dlouhou dobu podporuje, považujeme ho za klíčové strategické rozhodnutí, které napomůže rozvoji Pardubic nejen z po-hledu cestovního ruchu, ale také průmyslu,“ podotkl primátor Pardubic Jan Nadrchal.

„Labe do Pardubic a kanál Dunaj-Odra-Labe jsou dvě vedle sebe stojící záležitosti. Zatímco kanál D-O-L jsme dlouhodobě vnímali jako nerealizovatelný z hlediska ekonomické náročnosti a omezování rozvoje měst a obcí na trase nutností držet pro tento kanál takzvanou územní rezervu, tak v případě splavnění Labe do Pardubic jsme dlouhodobě v souladu, že tento projekt má smysl,“

uviedl hejtman Martin Netolický. Na jeho popud se vedení kraje i města shodla na společném usnesení v této věci. „Samosprávy Pardubického kraje a Statutárního města Pardubic se shodují na důležitosti pokračování příprav splavnění Labe do Pardubic až po soutok s řekou Chrudimkou včetně veškeré navazující infrastruktury, a to bez ohledu na aktuální zastavení příprav projektu Dunaj-Odra-Labe,“ načetl hejtman Martin Netolický připravené usnesení.

Zdroj: Magistrát města Pardubice

Váš přístav v srdci Českého Středohoří

marinalabe.cz

PŘÍSTAV HOTEL RESTAURACE BENZINA PŮJČOVNA KEMP

**SLOVENSKÝ
PLAVEBNÝ
KONGRES
PIANC**

ČESKÉ PLAVEBNÍ A VODOCESTNÉ SDRUŽENÍ

**Slovenský plavebný kongres a České plavební a vodocestné sdružení
si Vás dovolují pozvat na celostátní konferenci s mezinárodní účastí**

PLAVEBNÉ DNI 2023

která se uskuteční v dnech 19. - 21. září 2023

v Hoteli Kormorán Šamorín.

TEMATICKÉ OKRUHY:

- 1. Příprava, realizace a provoz vnitrozemských vodních cest
a přístavů s důrazem na bilaterální a multilaterální spolupráci
ve středoevropském prostoru,**
- 2. aktuální téma, výzvy a úzká místa v oblasti rozvoje
vnitrozemské plavby,**
- 3. rekreační a sportovní plavba jako součást regionálního rozvoje.**

**Součástí konference je i plavba po Dunaji v úseku Šamorín -
– stupeň Gabčíkovo spojená s exkurzí vodního stupně Gabčíkovo.**

Kontakt na organizátora:

Předseda SPK Ing. Vladimir Novák

e-mail: vladimir.novak@enviro.gov.sk tel: +421 903 787 314

Příští zastávka: České Budějovice

Ukončete výstup a nástup, dveře se zavírají. Veřejná doprava v Českých Budějovicích má jednu zvláštnost, součástí jsou linky 61 a 62. Splouvají řeky Vltavu a Malši. Ze Slepého ramene vás letos dovezou k fotbalovému stadionu Dynama nebo do zahrady pivovaru Samson.

Autem, na kole, pěšky, nově ale také lodní dopravou. Dvě ne-tradiční linky mají čísla 61 a 62, navazují tak na číselný systém městské hromadné dopravy. Nabízejí příležitost, jak se po-hodlně dopravit na Linecké předměstí, přibližují Luční i Malý jez. A ve špičce směle konkuruje automobilům.

Podjedete mosty, objevujete úplně novou perspektivu. Na trase je vždy několik zastávek – minulý rok jsme ve spolupráci s SK Dynamem nabízeli prohlídky fotbalového stadionu, v tuto chvíli vedeme rozhovory s Koh-i-noorem, aby u řeky vzniklo návštěvnické centrum, kde se lidé seznámí s fenomenální historií světového podniku,“ říká autor projektu budějovické lodní dopravy Jiří Borovka. Je na co se koukat – na cestě upoutají středověké hradby, historické mosty i „Budějovický Amsterdam“ – Zátkovo nábřeží. Od letošního roku je z vody přístupný park Dukelská, nová zastávka bude zahrnovat také Háječek, kde začala fungovat kavárna v obnoveném altánu. Projekt cílí na místní i turisty, kteří mají možnost spatřit ta nejkrásnější místa v širším centru Budějovic, zažít město jinak.

Velký zájem je také o prohlídky pivovaru Samson, z něhož stále ještě nezmizel duch hrabalovských Postřížin, druhým rokem sem láká pivovarská zahrada. „Chceme vrátit Samsonu punc tradičního a poctivého piva, znova tak budujeme značku, na kterou mohou být Budějčaci hrdí,“ doplňuje Borovka.

Řeky jsou podle něho budějovickým mořem – v posledních letech se je daří zpřístupňovat lidem. Při slunných dnech se za-plňuje náplavka u kavárny Lanna, oblíbená je kavárna VLNNA na Slepém rameni – a právě tam se nachází centrální zastávka, kde je možné na lodě nasednout. Stovky lidí v tuto chvíli pomocí petice požadují, aby se systém stal součástí MHD a bylo možné uplatňovat i běžnou jízdenku. Jednosměrná jízdenka dnes vychází na 50 Kč. Více na: www.plavby-budejovice.cz

Autor projektu Jiří Borovka u lodi Svatá Rozálie, která pluje po Vltavě a Malši v Českých Budějovicích

Výstava
Národního
technického
muzea

Exhibition of the
National Technical
Museum

Dveře budoucnosti dokořán

České inovace, které
zazářily na světové
výstavě EXPO 2020
v Dubaji

28/6/23–31/3/2024

Unlocking the Door into the Future
Unveiling Czech innovations that shone
at EXPO 2020 Dubai

Partner výstavy

NÁRODNÍ
ZEMĚDĚLSKÉ
MUZEUM

Ve spolupráci

MINISTERSTVO
KULTURY

Generální partner

SKODA

Hlavní mediální partner

Česká televize

Mediální partner

Český rozhlas

VÁLKA NA UKRAJINĚ

Největší „přehradní“ zkáza od 2. světové války

Bc. Tomáš Kolařík – ředitel, Plavba a vodní cesty o.p.s.

V brzkých ranních hodinách 6. června 2023 se naplnily nejhorší obavy o osud poslední z kaskády přehrad na Dněpru Nova Kachovka. Od noci se začaly objevovat zprávy o protržení této největší ukrajinské přehrady. První záběry z dronů potvrdily dílo zkázy. První ranní záběry z dronů potvrdily dílo zkázy. Mohutné proudy vody podemílaly základy výpustních uzávěrů i mohutných betonových bloků vodní elektrárny a braly s sebou další a další části vodního díla.

Oсуд přehrady byl zpečetěn.

Voda na dolním Dněpru v okolí přístavního města Cherson začala rychle stoupat a během dvou dnů dosáhla až na téměř 6 metrů. Během následujících dní bylo zaplaveno minimálně pět měst a 80 vesnic. Celkově povodeň zasáhla 14 tisíc domů a přes 700 tisíc obyvatel, většinou na okupovaném levém břehu. Ze zničení přehrady se vzájemně obviňují ukrajinská i ruská armáda.

Voda zaplavila nejen domy, pole a lesy, ale také několik linií ruské obrany, což dává ukrajinským silám jedinečnou příležitost podniknout na druhém břehu výsadek a podpořit probíhající protiofenzivu v sousední Záporožské oblasti směrem k Azovskému moři.

Rozsahem destrukce i záplavou se Nova Kachovka stala největší „přehradní“ katastrofu od druhé světové války. Celkově byla situace „nestandardní“ probíhajícím válečným konfliktem, který ztěžoval evakuaci civilistů v Ukrajinou kontrolovaných oblastech a zcela znemožnil evakuaci na okupovaném východním břehu. Počet obětí se zatím počítá na 100, ale celková čísla mohou být daleko vyšší.

Celkový pohled na hlavní objekty přehradny Nova Kachovka krátce po jejím protržení

Dněpr bez vody, Kyjev i Bělorusko bez lodního spojení

Výkony vnitrozemské vodní dopravy na Dněpru dosahovaly v roce 2020 okolo 15 milionů tun. Nejvíce přepraveného zboží představovaly zemědělské produkty, rudy a železné výrobky nebo stavební materiály.

Zničení přehrady a tím i vodní cesty na Dněpru je další ránou pro export ukrajinských zemědělských produktů, protože právě Cherson spolu s přístavem Mykolajiv mohl doplnit tři stávající černomořské přístavy v rámci tzv. obilné dohody.

Překvapivě je zničení mezinárodní vodní cesty také velkou ranou pro Bělorusko, pro které byl Dněpr jedinou exportní trasou pro vodní dopravu. Před ruskou invazí mělo Bělorusko se svými říčními přístavy velké plány související s čínskými investicemi do nových průmyslových zón, a dokonce se začalo reálně hovořit o obnovení vodní cesty Dněpr-Bug-Visla, která byla zničena na konci 2. světové války. Všechny tyto plány vzaly s válkou na Ukrajině za své.

I když se Dněpr uklidní a bude alespoň částečně splavný pro menší lodě ve svém původním korytě, nebude možná, alespoň v nejbližší době, plavba například z Kyjeva do Chersonu. Plavební komory na záporožské přehradě byly postaveny již s ohledem na zvýšenou hladinu přehradny Nova Kachovka a tak poslední lodě z klesající přehradní hladiny rychle spěchaly, aby to ještě do komor v Záporoží stihly, než se jejich dolní rejda ocitne na suchu.

Zaplavený Cherson a jeho říční a námořní přístavy a loděnice

Jih Ukrajiny se promění v poušť

Zkáza přehrady tak neznamená zkázu jen pro oblasti pod ní, které zasáhly mohutné povodně a regiony nad přehradou, které se náhle ocitly bez vody pro průmysl, zemědělství i pitné vody pro miliony obyvatel, ale je katastrofou také pro přírodu. Několik národních parků a rozsáhlé oblasti lesů podél Dněpru se ocitly v novém prostředí zcela bez vody.

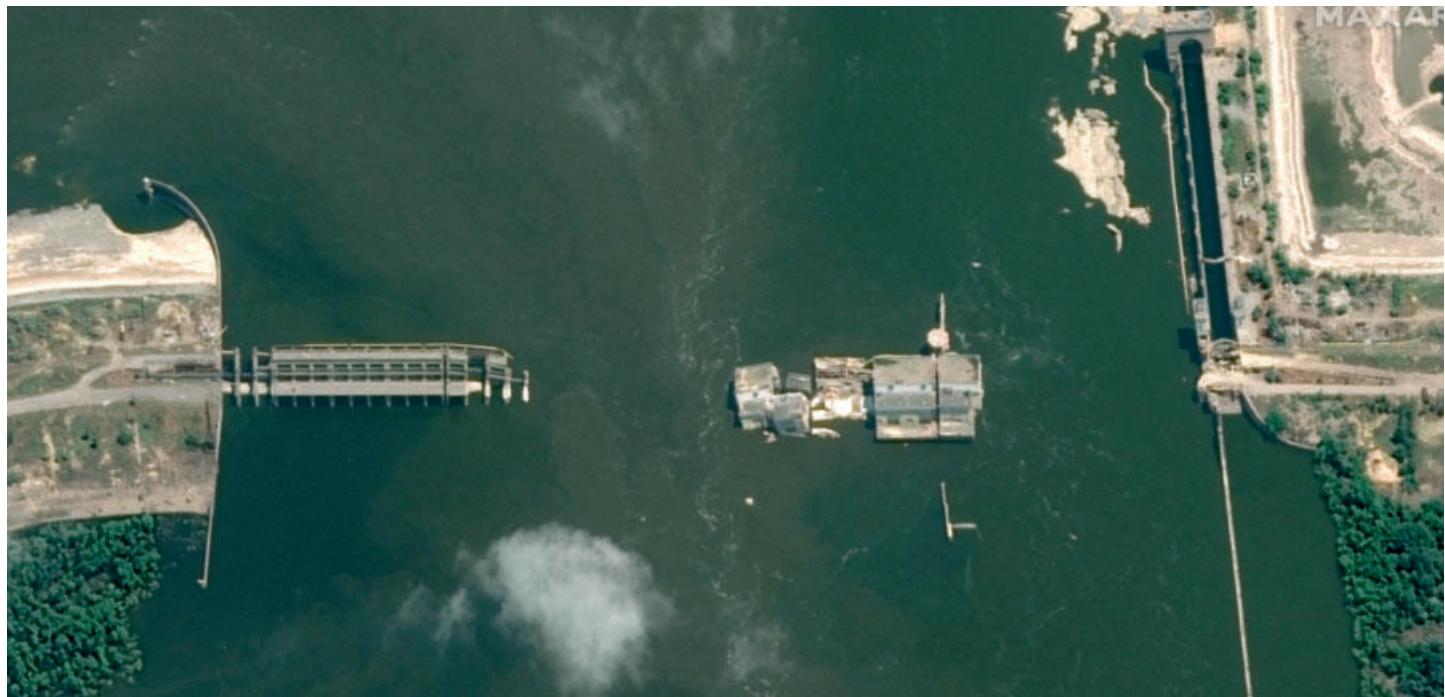
Jeden ze zavlažovacích kanálů v Chersonské oblasti, přes který se přehnala fronta

Přehrada byla kritickým zdrojem vody pro miliony lidí i zemědělské závlahy. Podle ukrajinského ministerstva zemědělství zasáhl kolaps přehrady 94 % zavlažovacích systémů v Chersonské, 74 % v Záporožské a 30 % v Dněpropetrovské oblasti. Zásobování vodu na Krym je přerušené zcela. Ministerstvo dodalo, že zkáza přehrady povede k tomu, že se pole a lesy na jihu Ukrajiny promění v poušť.

Kdy bude Dněpr opět fungovat jako vodní cesta je těžké odhadnout. Fyzicky tomu brání především protržená přehrada, kterou bude nutné z velké části postavit znova (podle ukrajinských úřadů v ceně přesahující 22 miliard korun), navíc východní břeh je stále v držení ruské armády. Pro Dněpr a rozsáhlá území jižní Ukrajiny a Krymu může tato katastrofa trvat klidně celou dekádu, nebo i déle.

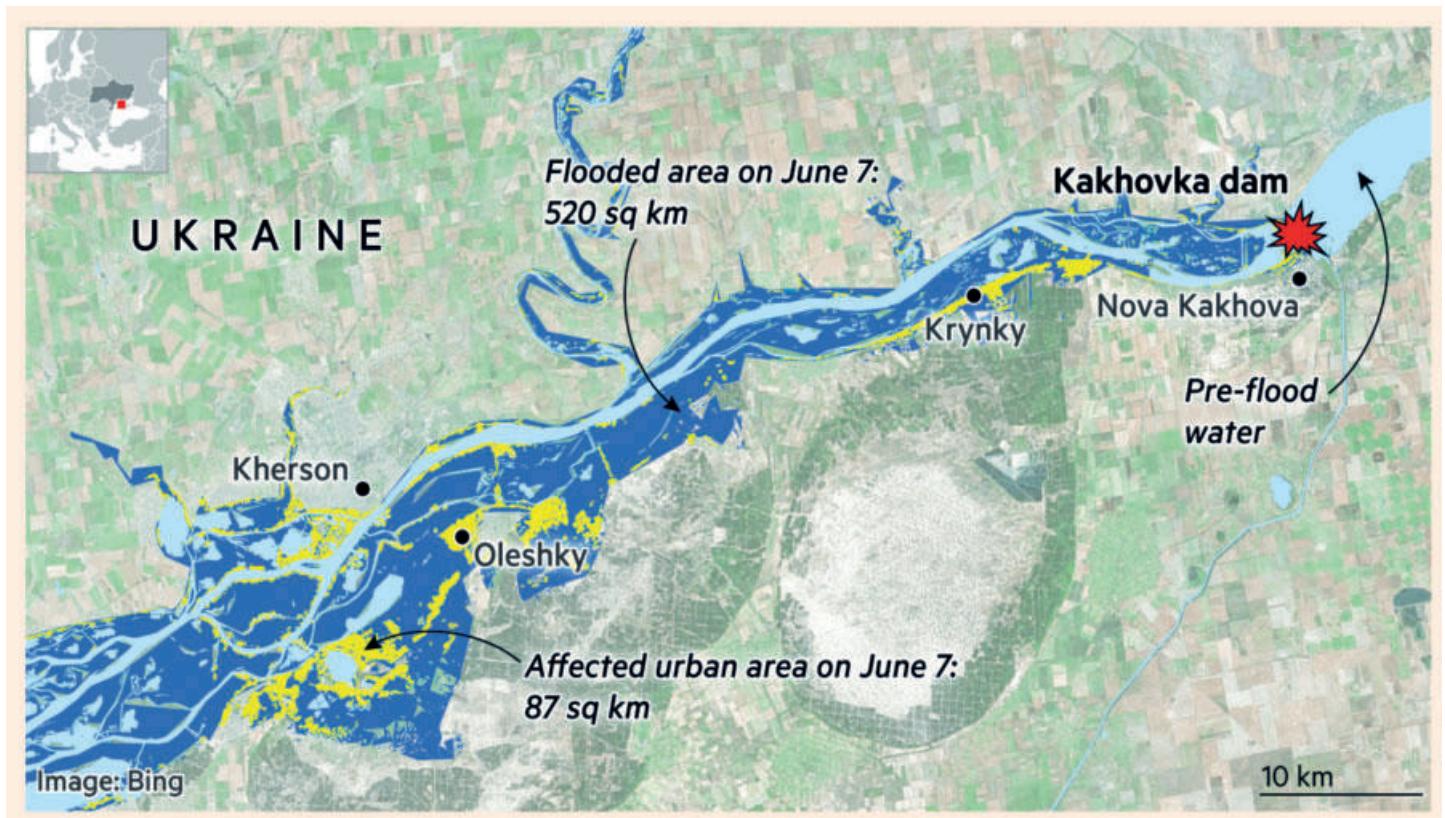
Přehrada Nova Kachovka v číslech

Rozloha	2155 km ²
Délka nádrže	230 km
Šířka nádrže	25 km
Objem	18,2 km ³
Výška hráze	30 m
Šířka hráze	3273 m
Doba stavby	1950–1956
Max. hloubka	36 m

Hráz protržená přehrady Nova Kachovka po opadnutí vody

Zdroj: MAXAR

Mapa znázorňující zasaženou oblast povodní po protržení přehrady Nova Kachovka. Modré zaplavené oblasti, žlutě obydlené zóny

Činnost Českého plavebního a vodocestného sdružení v roce 2022

Doc. Ing. Pavel Jurášek, CSc.

Výroční 29. volební valná hromada Českého plavebního a vodocestného sdružení, z.s. (dál jen „ČPVS“) se konala dne 1. června 2023 v zařízení státního podniku Povodí Vltavy pod vedením předsedy ČPVS doc. Dr. Ing. Pavla Fošumpaura. Jako hosté se valné hromady zúčastnili mj. předseda sesterské organizace Slovenský plavební kongres Ing. Vladimír Novák, Ing. Radek Lanč, náměstek ministra zemědělství ČR, Ing. Vojtěch Dabrowski, vedoucí oddělení vnitrozemské vodní dopravy Ministerstva dopravy ČR, RNDr Petr Kubala generální ředitel státního podniku Povodí Vltavy, Mgr. Klára Němcová, ředitelka Státní plavební správy, Ing. Miloslav Černý, 1. viceprezident Svazu dopravy ČR, a Lukáš Hradský, předseda sekce vodní dopravy Svazu dopravy ČR.

V úvodu zasedání bylo uctěno náhlé úmrtí dlouholetého člena sdružení i jeho výboru pana Ing. Jindřicha Zídka minutou ticha.

Hodnotící období od minulé valné hromady, která se uskutečnila 13.10.2022 je poněkud kratší než období předcházející, což se projevilo i v činnosti ČPVS.

V úvodu je třeba konstatovat, že i přes veliké úsilí sdružení se dosud nepodařilo ratifikovat v České republice **Dohodu mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o údržbě a rozvoji mezinárodní vnitrozemské labské vodní cesty**. Dohodu podepsali v Praze a Berlíně za vládu České republiky ministr dopravy Karel Havlíček a za vládu Spolkové republiky Německo ministr dopravy a digitální infrastruktury Andreas Scheuer dne 20. 7. 2021 s tím, že česká strana její platnost podmínila parlamentní ratifikaci a podpisem prezidenta. Tato skutečnost se na české straně pozastavila. Senát se smlouvou vyslovil souhlas a poslanecká sněmovna schvalovací proces doposud neukončila. Na německé straně platnost dohody není podmíněna ratifikačním procesem. Platnost dohody podle jejího článku 8 je však podmíněna ukončením ratifikačního procesu na české straně. Podle našich informací tato skutečnost však nebrání oboustrannému pokračováním konstruktivních jednání o labské vodní cestě.

Další skutečností, do které se zejména v poslední době aktivně zapojilo ČPVS, je problematika **vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe**. Vláda České republiky na svém jednání dne 8. února 2023 jednohlasně přijala „Usnesení vlády České republiky č. 105 o aktualizaci Politiky územního rozvoje České republiky z důvodu naléhavého veřejného zájmu za účelem zrušení územní ochrany formou územní rezervy pro celé průplavní spojení Dunaj-Odra-Labe.“ Tímto usnesením zároveň zrušila usnesení vlády č. 368 ze dne 24. května 2010, k návrhu způsobu další územní ochrany koridoru průplavního spojení Dunaj-Odra-Labe a usnesení vlády č. 968 ze dne 5. října 2020, ke studii proveditelnosti vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe a **znemožnila tak upravit, resp. zmenšit rozsah územní ochrany** tohoto průplavního spojení. Uvedená skutečnost měla velký mediální ohlas zhruba takto: vláda zrušila Zemanův megalomanský projekt vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe.

ČPVS na tuto skutečnost reagovalo osobním dopisem předsedy p. docenta Pavla Fošumpaura ministru dopravy p. Mgr. Martinu Kupkovi. V tomto dopise byla zdůrazněna jednak historie průplavního spojení Dunaj-Odra-Labe, sahající až

k římskému císaři a českému králi Karlu IV., a dále současné mezinárodní závazky České republiky na půdě Organizace spojených národů, respektive její Evropské hospodářské komise, v tzv. Modré knize. Modrá kniha totiž představuje mj. soupis norem a parametrů současných a předpokládaných vodních cest v Evropě a ve své části „chybějící spojení“ je u států Rakouska, České republiky, Polska a Slovenska uvedeno spojení Dunaj-Odra-Labe.

V odpovědi pan ministr poděkoval za upozornění na tyto skutečnosti, poukázal na aktuální Programové prohlášení vlády a ujistil, že rozvoj vodní dopravy je jednou z priorit současné vlády. V další komunikaci sdružení s ministrem dopravy jsme pana ministra požádali, aby pomohl ke kladnému vyřešení současného, pro vnitrozemskou vodní dopravu aktuálně nejdůležitějšího problému, výstavby plavebního stupně Děčín na dolním Labi a plavebního stupně Přelouč II na středním Labi.

Do hodnocení činnosti ČPVS patří i aktivní účast jeho členů v **Mezinárodním plavebním sdružení – PIANC**, jehož je ČPVS kolektivním členem. Vládní členství v tomto sdružení zastřešuje Ředitelství vodních cest prostřednictvím páns Ing. Bimky a Ing. Bukovského. Zde je vhodné si uvědomit, že Mezinárodní plavební sdružení-PIANC je sdružení apolitické a v souvislosti s tím, je třeba respektovat, že i České plavební a vodocestné sdružení, které je kolektivním členem PIANC je i v souladu se svými stanovami sdružení nepolitické.

Hlavními přínosy pro Českou republiku jsou:

- přímý kontakt a účast na celosvětovém dění v oblasti vodní-dopravy prostřednictvím vedoucího delegáta ČR,
- využívání výsledků pracovních skupin týkajících se sdílení nejlepších praktik či technologií v globálním měřítku vnitrozemské vodní dopravy zdarma (reporty jsou jinak velmi drahé), konkrétně je využívají zejména podniky Povodí Vltavy a Povodí Labe, Státní plavební správa, Ředitelství vodních cest, ČVUT, ČPVS a další,
- účast na práci pracovních skupin, kontakt s předními světovými odborníky, udržování kroku s nejnovějšími technologiemi. Konkrétním významným přínosem účasti členů Českého plavebního a vodocestného sdružení v práci PIANC bylo využití principů vzešlých z průvodce vypracovaného příslušnou skupinou PIANC v rámci vybudovaného komplexu 3 dálkově ovládaných pohyblivých mostů na plavebním kanále Vraňany-Hořín na Vltavě, zejména v oblasti doporučení k bezpečnosti řídících systémů a aplikovaných nástrojů nouzových operací.

Dále je třeba zdůraznit potřebnost propojení harmonizačních aktivit v oblasti RIS i Smart shipping s nadcházejícím dalším komplexním projektem PIANC (RIS COMEX2), kde hraje Česká republika významnou roli v plánování aktivit projektu. Integrace jednotlivých koncepčních činností je nezbytná pro správné nastavení jednotlivých realizovaných technologií jak v měřítku České republiky, tak i s ohledem evropské a globální standardizace. Tato standardizace vede k využívání nejlepších možných řešení i poskytování služeb na srovnatelné úrovni na jednotném dopravním trhu Evropské unie.

V rámci ČPVS pracují tři **oborné skupiny**.

Odborná skupina **Baťův kanál** vedená Vojtěchem Bártekem, která je neaktivnější odbornou skupinou ČPVS, svou činnost

zaměřila hlavně na:

- rozvoj infrastruktury v oblasti rekreační plavby na Baťově kanále, kde se jedná o cca 11 investičních akcí, zahrnující zejména přístavy a přístaviště, rekonstrukce břehového opevnění a rozšíření Baťova kanálu,
- podpis partnerství s litevskou Regionální rozvojovou agenturou Kaunas,
- výročí 20 let od založení Baťova kanálu, o.p.s. a vydání vzpomínkové brožury,
- projekt Aplikace nezná hranice – Baťův kanál bezpečně, bez stresu a ohleduplně k přírodě; hlavní přeshraniční partner je město Skalica,
- analýzu dopadu rozšíření provozu plavebních komor na vodní cestě Baťův kanál, zahrnující studii složenou z pěti hodnotících částí,
- spolupráci s médií zaměřenou zejména na propagaci turistických možností na Baťově kanálu.

Odborná skupina **Rekreační a sportovní plavba na Ostravsku**, vedená Danielem Adámkem, soustředila i v uplynulém roce svou činnost na podporu rozvoje ostravského regionu v oblasti vodních sportů. Tradičně podporuje aktivity vodáckého spolku Poseidon, který je stále nejaktivnější vodáckou organizací na Ostravsku. V letech měsících organizovala společně se skupinou vodáků z celé republiky splavnění vodních toků Ostravice a Odry na Ostravsku. Tato cesta bohužel ukázala nedostatky v turistické infrastruktuře bez přístavišť a vodáckých restaurací na našem území. První skutečné kotviště je až na polském území.

Na konci září se členové skupiny aktivně zúčastnili setkání podnikatelů z české, polské a slovenské republiky, které ukázalo připravenost Polska a částečnou malou připravenost České republiky v budování vodní a železniční infrastruktury na Ostravsku.

Odborná skupina **Moravské vodní cesty**, vedená Tomášem Kolaříkem, se v průběhu roku 2022 jako celek, s ohledem na neplánované pracovní cesty jejího vedoucího na Ukrajinu v souvislosti s ruskou blokadou tamních přístavů, prakticky nesešla. Vedoucí odborné skupiny inicioval vznik Memoranda o spolupráci mezi ministerstvy infrastruktury Polské republiky a dopravy České republiky na rozvoji dopravní infrastruktury spojující polské námořní přístav a Českou republiku, které bylo uzavřeno v červnu 2022 mezi příslušnými ministry.

Na konci září 2022 se vedoucí skupiny zúčastnil již výše uvedeného setkání podnikatelů z České republiky, Polska a Slovenska. Vedení ČPVS si váží činnosti odborných skupin a vyslovilo jejich vedoucím svoje uznaní.

Vzhledem ke krátkému období mezi dvěma posledními valními hromady se výbor sešel pouze dvakrát a to v jarním období roku 2023. Na svém prvním zasedání se soustředil zejména na reakci ČPVS na zrušení územní ochrany průplavního spojení Dunaj-Odra-Labe v plném rozsahu. Na druhém řešil průběh nadcházející volební valné hromady našeho sdružení. Byl projednán program, stanoveny návrhy na osobní zabezpečení jednotlivých úseků valné hromady a na návrh kandidátky výboru a kontrolní komise na další volební období. S ohledem na zastaralost volebního rádu z roku 1998, upřesněného v roce 2003, výbor projednal a schválil nový volební řád s platností od 4. května 2023, podle kterého proběhnou i dnešní volby. Při této příležitosti vystoupil dlouholetý člen výboru pan Ing. Kremsa s tím, že již nehodlá kandidovat. Návrh se z původních 18 zvolených členů výboru snížil na 16, neboť v průběhu volebního období na funkci ve výboru resignoval pan Ing. Jindřich Zídek, který v květnu 2023 náhle zemřel.

Na 29. valné hromadě ČPVS bylo přijato následující usnesení.

Usnesení

29. valné hromady Českého plavebního a vodocestného sdružení, z.s.

konané 1. 6. 2023 v Praze

Valná hromada Českého plavebního a vodocestného sdružení, z.s. (dále jen „ČPVS“) vzala na vědomí

- a) zprávu o činnosti výboru ČPVS za uplynulé období v roce 2022,
- b) ukončení členství páns Ing. Lukáše Drahovzala, Tomáše Kuruče, Ing. Lukáše Landy, Ing. Zdeňka Vysokého, Ing. Viktora Hrnčíře, Ing. Marka Špoka na vlastní žádost a Ing. Františka Ptáčka a Ing. Jindřicha Zídka z důvodu jejich úmrtí, a firem Vodní cesty a.s. (letos) a Montážní a výrobní sdružení spol. s.r.o. od roku 2024 na vlastní žádost,
- c) výsledky voleb členů výboru a kontrolní komise, přičemž do výboru byli zvoleni Daniel Adámek, Jiří Aster, Pavel Cenek, Miloslav Černý, Lubomír Fojtů, Petr Forman, Pavel Fošumpaur, Jiří Friedel, Petra Gruberová, Jan Kareis, Tomáš Kolařík, Pavel Kutálek, Klára Němcová, Pavel Řehák a Michael Trnka, a do kontrolní komise Markéta Komárková, Václav Novák a Petr Plessney.

Valná hromada ČPVS schválila

- a) zprávu o hospodaření ČPVS za rok 2022, včetně zprávy kontrolní komise,
- b) plán hospodaření na rok 2023 a plán hospodaření na rok 2024,
- c) přijetí nových členů Ing. Tomáše Svobody a Ing. Jana Vačleny.

Valná hromada ČPVS doporučuje

- a) Ministerstvu dopravy České republiky zařadit do svého programu podporu modernizace plavidel (případně výstavby nových) tak, aby mohla přejít na nízkoemisní, případně bezemisní pohony; souběžně s tím podpořit i budování příslušné infrastruktury,
- b) Radě hl. m. Prahy iniciovat zpracování Koncepte nákladní dopravy pro Prahu se zohledněním využití vodní nákladní dopravy a rozvojem Citylogistiky.

Valná hromada ČPVS žádá

- a) Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky, aby svým souhlasem otevřela cestu k ratifikaci Dohody mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o údržbě a rozvoji mezinárodní vnitrozemské labské vodní cesty, podepsané příslušnými ministry obou vlád v roce 2021 a doporučené Senátem PČR k ratifikaci velkou většinou v roce 2022,
- b) vládu České republiky, aby měla nadále na zřeteli problémy vodní dopravy a nedopustila likvidaci nejekologičtějšího dopravního oboru,
- c) vládu České republiky o přehodnocení svého usnesení, kterým ruší územní rezervu pro vodní koridor Dunaj-Odra-Labe; toto rozhodnutí zabraňuje realizaci kdykoliv v budoucnosti, přitom cíle Zelené dohody pro Evropu a celková snaha o dekarbonizaci a snížení energetické náročnosti dopravy, jakož i další evropské dohody a dokumenty, např. EHK/OSN, budou alespoň dílčí realizaci nejspíše vyžadovat; deklarovaného cíle uvolnění pozemků lze dosáhnout až z 50 % promítnutím Studie proveditelnosti do územních plánů,
- d) Ministerstvo dopravy o urychlené zpracování nové Koncepte vodní dopravy a Koncepte nákladní dopravy s plnohodnotným začleněním vodní nákladní dopravy,
- e) Ministerstvo životního prostředí o konstruktivní jednání ve

věci kompenzačních opatření eliminujících zásah výstavby plavebního stupně Děčín na životní prostředí v rámci Evropsky významných lokalit, stejně jako o pozitivní přístup při přípravě stupně Přelouč II.,

f) Ministerstvo dopravy ČR, v rámci připomíkování v procesu tvorby územně plánovacích dokumentací měst a obcí, o aktivní chránění a případně zlepšování dopravní dostupnosti přístavů silniční a železniční dopravou,

g) Ministerstvo dopravy ČR o zvýšení aktivní spolupráce s Polskou republikou, vedoucí k urychlení přípravy splavnění Odry v úseku Koźle-Ostrava,

h) členskou základnu

i) o podporu programu dokončení modernizace labsko-vltavské vodní cesty a zahájení výstavby Plavebního stupně Děčín a Stupně Přelouč II. na labské vodní cestě,

ii) o podporu obnovení územní ochrany vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe,

iii) o aktivní propagaci rozvoje vodních cest a plavby, a o soustavné objasňování jejich významu pro Českou republiku,

iv) o aktivní podporu dále uvedených úkolů uložených výboru ČPVS,

v zvýšit propagaci činnosti ČPVS a usilovat o rozšíření členské základny o mladší kolegy.

Valná hromada ukládá výboru ČPVS

a) obnovit konání seminářů se zástupci státu, zákonodárných sborů,

krajů a místních samospráv o aktuální situaci ve vodní dopravě,

b) aktivní propagaci rozvoje vodních cest a plavby, a o soustavné objasňování jejich významu pro Českou republiku směrem k široké veřejnosti,

c) pokračovat v úsilí na všech státoúpravních a parlamentních úrovních o zlepšení plavebních podmínek na vodních cestách v ČR, prioritně na labské vodní cestě v úseku Pardubice-státní hranice ČR/SRN, dále na vltavské vodní cestě především dokončit zdvihadla na vodních dílech Orlík a Slapy a na moravské vodní cestě v úseku Baťova kanálu,

d) vyvolat jednání na Magistrátu hl. m. Prahy, případně v Radě hl. m. Prahy o potřebě zpracování Koncepce nákladní dopravy pro Prahu se zohledněním využití vodní nákladní dopravy, a o potřebě výstavby plavební komory Staré Město,

e) spolupracovat na přípravě 31. Plavebních dní v roce 2023 na Slovensku,

f) pokračovat ve spolupráci se Sekcí vodní dopravy Svazu dopravy České republiky, Unií komor Labe/Odra a Sdružením pro rozvoj Moravskoslezského kraje,

g) zabývat se na svých jednáních podněty z diskuse na 29. valné hromadě ČPVS,

h) připravit a svolat 30. valnou hromadu ČPVS v 1. pololetí roku 2024,

ch) seznámit se závěry valné hromady příslušné vládní a zastupitelské orgány a nabídnout odbornou spolupráci ČPVS.

Schváleno počtem 50 hlasů, proti 0 hlasů, zdrželo se 0 hlasů.

Povodí Moravy, s. p.
zajišťuje správu a provoz Baťova kanálu, který:

- má délku 52,8 km
- překonává výškový rozdíl plavební cesty 16,2 m
- má 13 plavebních komor
- vede z poloviny korytem řeky Moravy
- a z poloviny umělým plavebním kanálem

**SOUND
TRACK**

Mezinárodní festival
filmové hudby
a multimédií

24–27 | 08 | 2023
Poděbrady

Tros Discotequos

Nejen filmové písň, nejen na přání...

Václav Neckář

Ostře sledovaný princ slaví 80!

Je třeba zabít Sekala

Deseti Českými Ivy oceněný film s živou hudbou

Princezna ze mlejna

Filmová pohádka s živým soundtrackem

Honza Ponocný: Alice Nellis In Concert

Circus Ponorka a The Deep Blue Sea Orchestra hrají písň z filmů Alice Nellis

Ondřej Havelka and his Melody Makers

Poklad na stříbrném plátně

Buty

Filmová jízda!

CMMB & Václav Noid Bárta

Filmové hity v podání Cimbálové muziky Milana Broučka

Zea

SK Year of the Dog UK

Andy Cermak

Vzpomínka na Petra Skoumalu

November 2nd

II Boemo

... a další

STAGE POD PODĚBRADSKÝM ZÁMKEM A STAGE ZÁMECKÁ ZAHRADA

LÁZEŇSKÝ PARK A KOLONÁDA

DOPROVODNÝ PROGRAM ZDARMA

WWW.SNDTRCK.CZ

Hlavní partner:

Středočeský kraj

Oficiální vůz:

Generální mediální partner:

Hlavní mediální partner:

VSTUPENKY V SÍTI

GoOut.net

Práce na bezpečnostním přelivu VD Orlík pokračují

Ing. Tomáš Beržinský – Metrostav a.s., vedoucí projektu

METROSTAV

Celkový pohled na vzdušní stranu hráze

Při extrémní povodni v srpnu 2002 dosáhl odtok z nádrže VD Orlík 3 100 m³/s, což představovalo vyšší zatížení, než na jaké byla hráz navržena. V říjnu 2021 proto stavbaři začali práce na projektu, díky kterému dokáže Orlík odolat i zcela extrémním povodním a bezpečně převede kulminační průtok až 5 300 m³/s. Zakázku pro investora státní podnik Povodí Vltavy řídí tým Ing. Tomáše Beržinského z divize 6 Metrostavu.

Hlavní stavební objekty

V prostoru pravobřežního zavázání hráze vzniká nový doplňkový bezpečnostní přeliv o třech polích se segmentovými uzávěry, jejichž profil dosáhne plochy 3 x 13,3 x 8,15 m. Na krytu části skluzu od jednotlivých polí v délkách 53 m, 66 m a 72 m naváže otevřený skluz, který bude 235 m dlouhý, 16 m široký a 6 m hluboký. Vytvoří jej železobetonové koryto v podlém sklonu až 40 %.

Předpoklady stavby

Staveniště se nachází v příkrém svahu. Komplikované zde bude zejména provádění masivních železobetonových konstrukcí skluzu v pracovních postupech přesahujících objem 200 m³. S ohledem na vysoké rychlosti proudění vody jsou na kvalitu betonu a rozměrovou přesnost prvků kladeny extrémní požadavky. Stavba probíhá pod zvýšeným dohledem a za provozu VD. Nezbytnou součástí prováděných činností je monitoring stability zemních prací, okolního terénu i tělesa hráze.

Postup prací v roce 2022

Ze tří stavebních objektů – vtokový objekt, krytý a otevřený skluz – začaly nejdřív zemní práce na otevřeném skluzu, a to kombinací těžké strojní techniky a trhacích prací.

Když vloni v srpnu snížil státní podnik Povodí Vltavy hladinu v nádrži na kótou 339 m n. m., mohly po průzkumných geologických vrtech na horní vodě zahájit stavbaři v září práce na vtokovém objektu.

Začátkem listopadu 2022 provedli betonáři zkušební betonáž v budoucích základech dolní části skluzu. Ověřili při ní vhodnost specifické a pro tento projekt speciálně vyvinuté betonové směsi a také technologický postup betonáže dna skluzu ve sklonu 40 % – za použití na míru zkonstruovaného finišeru.

Postup prací v roce 2023

V polovině února 2023 ukončili stavbaři s více než měsíčním předstihem stavební jímkou v prostoru nádrže. Během následných zemních prací pro vtokový objekt ale hned v březnu zjistili v její části nepříznivé geologické poměry a nesoudržný materiál museli odtěžit do větší hloubky, než předpokládali. Doplňili proto i zabezpečení stavební jámy.

Problémy s geologickými diskontinuitami v podloží ve stavební jímce na horní vodě pokračovaly. Objevily se zvýšené průsaky jejím dnem, po kterých musela být jímdka řízeně zaplavena. Po vyhodnocení možného rozsahu poruchy a po sanaci jímkou stavbaři přistoupili k betonáži vrtaných pilot pro hlubinné založení vtokového objektu. Nečekané zdržení v horní vodě nemělo žádný dopad na dílo

Podstojkovaný spodní most na otevřeném skluzu

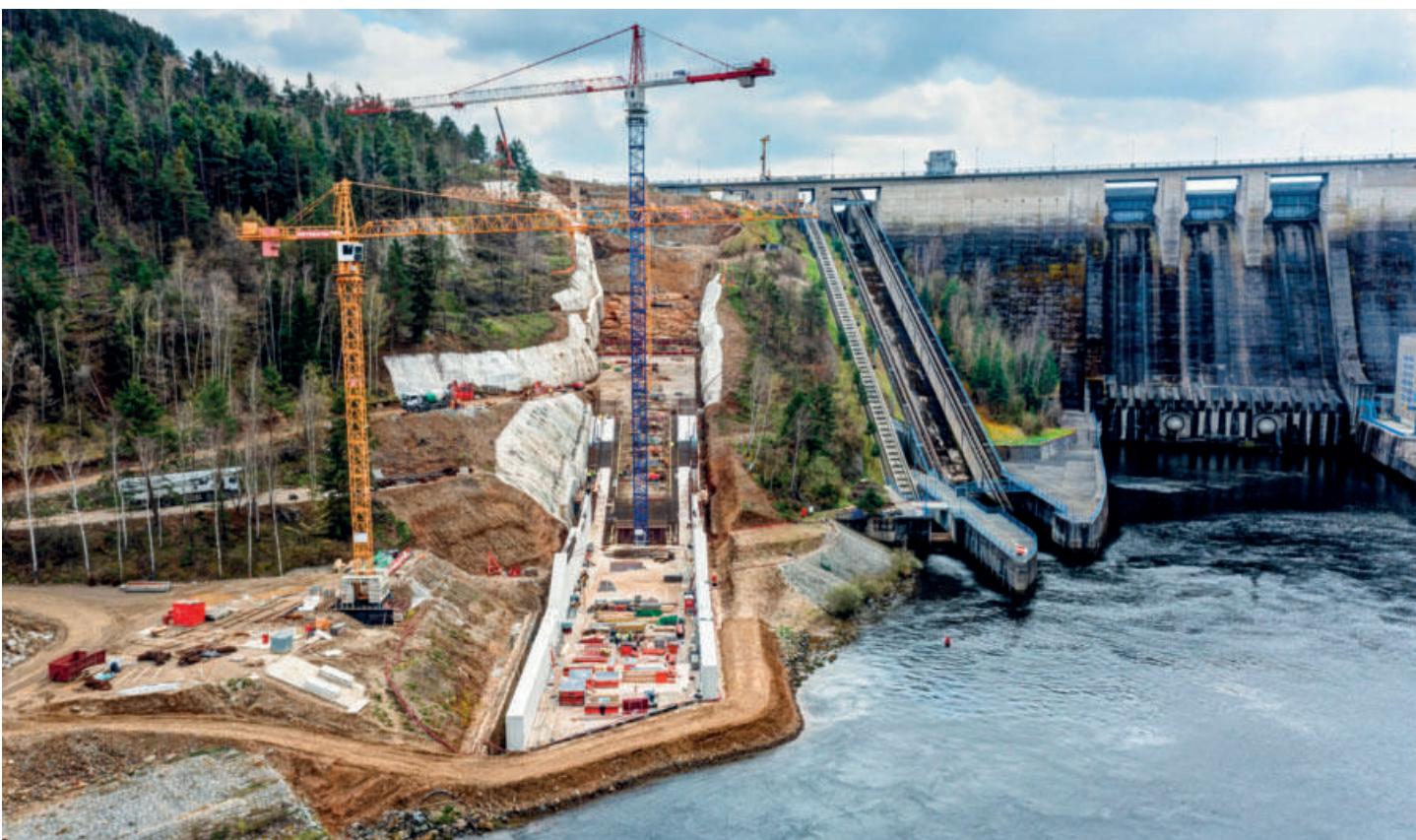
u otevřené a kryté části skluzu. Části zemních prací – konkrétně rozpojení skalních hornin – se při nich ujal tým Ing. Miroslava Vlka z Metrostavu TBR.

Pro masivní konstrukce skluzů, které musí být dostatečně hluboko založeny v pevných skalních horninách, je nutné vybudovat zárez o rozměrech $30 \times 10 \times 600$ m. „Trhací práce jsou tu specifické tím, že je provádíme ve svazích se sklonem přes 40 % a v blízkosti těsnici clony přehrady a elektrárny, což vyžaduje členění do menších záběrů. Do května jsme jich provedli přes 80“ říká Ing. Vlk.

Kromě sklonu svahů omezují trhací práce i limity kmitání podloží, jež ihned po odpalu kontrolují snímače na konstrukci hráze. Maximální hodnota kmitu je stanovena na 5 mm, dosavadní účinky trhacích prací se však pohybují asi na polovině.

Spolu s trhacími pracemi a odtěžováním rozpojené horniny pokračuje zajišťování skalních stěn pilotami, kotvami a převázkami.

Další informace včetně fotografií z výstavby najdete na webových stránkách projektu www.orlikppo.cz.

Pohled na celý stavební objekt 03 před zahájením prací na mostě

Odešel Ing. Jindřich Zídek

Jindřich Zídek se narodil 27. ledna 1948 v Lovosicích a opustil nás náhle 13. května 2023 ve věku 75 let. Narodil se přímo na plavebních komorách v Lovosicích, kde jeho tatínek pracoval jako jezny. Tím již byl zpečetěn jeho osud – navždy spojený s řekou Labe. Později se s celou rodinou přestěhoval do Roudnice nad Labem, kde strávil celý svůj život. Vyrůstal u řeky Labe, kterou si zamílovával, řeka ho provázela celým jeho životem.

Po studiu na gymnáziu v Roudnici nad Labem, vystudoval v roce 1971 obor vodní stavby na stavební fakultě Českého vysokého učení technického v Praze. Po studiu nastoupil v září 1971 do podniku Povodí Vltavy, závodu Dolní Labe (od r. 1979 Povodí Labe), jako asistent stavebně montážní činnosti. Od roku 1973 zastával pracovní pozici technickoprovozního náměstka závodu Dolní Labe, od r. 1976 vedoucího výroby a techniky závodu Dolní Labe, od r. 1980 vedoucího střediska Dolní Labe. V r. 1991 byl Jindřich Zídek jmenován ředitelem závodu Dolní Labe. Ve správě měl úsek řeky Labe od soutoku s Vltavou až po státní hranice s Německem. Dne 1.10. 2015 odešel na zasloužený odpočinek.

Jeho hlavní vodohospodářský obor byl provoz a správa vodního toku a vodních děl řeky Labe. Nedílnou součástí jeho profesní kariéry byl velký zájem o propojení veřejného života s řekou, budování cyklostezek podél řeky Labe, protipovodňových opatření, energetického využívání řeky, rozvoj a výstavba rybích přechodů. Jedním z jeho velkých profesních cílů bylo zajištění

plnosplavnosti toku pod zdymadlem Střekov, stavbou nových vodních děl v Děčíně a v Malém Březně. Výrazně podporoval rozvíjející se rekreační plavbu a rozvoj přístavní infrastruktury.

V roce 2002 se stal spoluzačladatelem učebního vodohospodářského oboru na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, kde sám vyučoval několik odborných předmětů. Publikoval mnoho odborných článků, účastnil se mezinárodních konferencí, zpracovával studie a analýzy. Byl aktivním členem mnoha odborných vodohospodářských spolků.

Ve svém profesním životě se obklopoval pracovitými a spolehlivými lidmi, a velmi si toho vážil. Velké šance dával mladým, nově nastupujícím generacím. Bylo pro něj velmi důležité, aby předával své zkušenosti, byl obětavý, a vždy si našel čas pro všechny své spolupracovníky. Byl spravedlivý, přátelský, ale i přísný. Nejen na nás, ale i na sebe. Mohli jsme se na něj vždy spolehnout, to se zvláště potvrdilo v době extrémních povodní 2002 a 2013. Aktivně nás motivoval pro účast na odborných konferencích, seminářích, při organizování a provádění odborných exkurzí. Pod jeho odborným vedením jsme zpracovávali odborné články, prováděli odborné přednášky. Seznamovali jsme tak nejen odbornou, ale i laickou veřejnost s prací vodohospodářů. S místní samosprávou organizoval odborné plavby po Labi, kterých jsme se díky němu také účastnili.

Měli jsme obrovské štěstí, že jsme ho na své profesní cestě potkali. Byl naším velkým vzorem, dokázal v nás „vyburcovat“ neutuchající plíli a neskutečnou oddanost k práci. Významně se vepsal do našich srdc, nejen jako odborník – učitel, ale také jako přítel.

Jindřichu, děkujeme Ti, nikdy na Tebe nezapomeneme.

Ing. Pavla Hajdinová
Ing. Petr Plessney

Téměř v 90 letech odešel mimořádný člověk - - vodohospodář Ing. Milan K. Jermář, DrSc.

Pravidelně píší svým přátelům, svým učitelům i odborným vzorům tam nahoru svoje vzpomínky na vzájemnou spolupráci. Tentokrát udělám výjimku a v následujících rádkách použiju slova samotného Ing. Milana Jermáře, které nám on osobně o sobě a své práci poskytl k uveřejnění do našeho časopisu č. 4/2008 pod názvem „Padesát let při výstavbě vodních cest v Československu a České republice“ a následně po deseti letech vyšel v č. 3/2018 jím zpracovaný článek s názvem „85 let Ing. Milana K. Jermáře, DrSc.“

Tento jeho životopis jsem pouze zkrátil, jinak nechal bez další úpravy. Aby naši čtenáři se alespoň ve velmi zkrácené podobě dozvěděli o posledních pěti letech života Ing. Milana Jermáře. Následně jsem požádal jednoho z jeho tří synů, Zdeňka Jermáře, který se velmi zasloužil, že jsme s mou ženou Hanou byli na posledním rozloučení s Ing. Milánem K. Jermářem v malé obřadní síni krematoria v Praze – Strašnicích, o pár závěrečných slov.

Ing. Josef Podzimek

"Máš-li na výběr ze dvou cest,
vyber tu leží ..."

S bolestí v srdci oznamujeme všem příbuzným a známým,
že nás opustil náš milovaný a drahý

pan

Dr. Ing. Milan K. Jermář DrSc.

Odešel náhle v pondělí 17. dubna 2023
v požehnaném věku nedožitých 90 let.

S naším drahým zesnulým se naposledy rozloučíme
v pátek 28. dubna 2023 v 11.20 hodin
v Malé obřadní síni krematoria v Praze - Strašnicích.

S láskou a úctou vzpomíná

Zarmoucená rodina

Za projevy soustrasti předem děkujeme.

85 let Ing. Milana K. Jermáře, DrSc.

Narozen 15. října 1933, maturoval s vyznamenáním na gymnasiu v Rokycanech, avšak nebyl připuštěn k vysokoškolskému studiu z politických důvodů. Absolvoval fakultu inženýrského stavitelství s ročním zpožděním jako asistent katedry vodních staveb a v roce 1956 nastoupil jako projektant Hydroprojektu Praha. Podílel se na projektech vodních děl Orlík a Kamýk nad Vltavou. Při rekonstrukci závlah a odvodnění na Třeboňsku (5000 ha) navrhl, podle americké literatury, a patentoval nafukovací vakový jez.

Při dvou studiích vodního díla Modřany na Vltavě v Praze navrhl sklopné jezy. Obslužnou lávku nahradil podzemní komunikační chodbou ve spodní stavbě. Ke zlepšení statiky dutých klapek přispěl později Ing. Podzimek přemístěním tlakových válců do jezových polí. Jezy se tak zbavily vysokých pilířů, které rušily estetiku krajiny i průchod povodní.

Svou odbornost koncentroval na labsko-vltavskou vodní cestu a její rekonstrukci. Přestože nebyl komunista, stal se v roce 1966 specialistou investičního oboru Ministerstva lesního a vodního hospodářství pro vodní cesty, úpravy toků a malé elektrárny ČSR.

Vzhledem k neochotě českých dodavatelů realizovat celou řadu úsporných řešení navržených Ing. Jermářem, oslovil tento odborník polské exportní firmy CEKOP, později Budimex Varšava, a prostřednictvím jejich Ing. Swiergela stavební firmu SPELWAR ze Gdyně a loděnice z Plocka. Se Státní plánovací komisí projednal hrazení rekonstrukce z polského státního dluhu. Polští dodavatelé inovativní koncepcii akceptovali, snížili dobu výstavby na polovinu a celou si úsporných jezů realizovali.

Tehdejší způsoby úprav toků – zejména betonová koryta bez vegetace, které stavební podniky využívaly soustavně, považoval Ing. Jermář za nákladné a z hlediska krajiny nevhodné. Úpravy potoků, prováděné lesním hospodářstvím byly úspornější a citlivější. Spolu s lesnickým kolegou Ing. Čížkem prosadili program Spolupráce vodního a lesního hospodářství při řešení vodohospodářských problémů. Brožurou **Návrat k vegetačním úpravám** z roku 1968 a součinností s šéfredaktorem Ochrany přírody Dr. Čeřovským, se přes počáteční výsměch stavebních firem podařilo postupně vegetační úpravy prosadit. Uplatnil se zejména při úpravách řek Moravy Lanžhot-Hodonín, Dyje Břeclav-Nové Mlýny i jejich soutoku (70 km úprav, dva jezy – původně s plavebními komorami) i při úpravách Nitry, Váhu, Hronu. V současnosti se staly nezbytnými v celé ČR. Avšak současné přemrštěné požadavky nedostatečně informovaných ochránářů se mnohdy ocitají v rozporu s budoucími zájmy lidské společnosti, zejména při dokončování vodních cest.

Aktuálnost a výhody víceúčelového vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe pro Českou republiku a Evropu, Německo i svobodné a hanzovní město Hamburk, si Ing. Jermář uvědomoval, zejména ve srovnání s tehdy zahájenou výstavbou německého průplavu Rýn-Mohan-Dunaj, směřujícího do holandského Rotterdamu. Spolu s kolegou Ing. Matějkou usiloval o postupnou dostavbu D-O-L. Politicky odvážný ředitel tehdejší Československé plavby labsko-oderské, Ing. Oprchalski a Ing. Swiergel, reprezentant polských firem, zjistili, že svobodné a hanzovní město Hamburk je v období pražského jara schopno pro posílení své konkurenční schopnosti vzhledem k Rotterdamu, finančně podporovat výstavbu stupňů koridoru Odra-Dunaj. Komunistická ČSSR však tehdy nepřipouštěla obchodní styky se Spolkovou republikou Německo. Ministr Smrkovský i jeho náměstci Ing. Boháč, Ing. Hanus, šéf investic Ing. Dvořák, ředitel VRV Ing. Schwarzer i ředitelé povodí Vltavy, Labe, Odry a Moravy však tento zákaz nerespektovali.

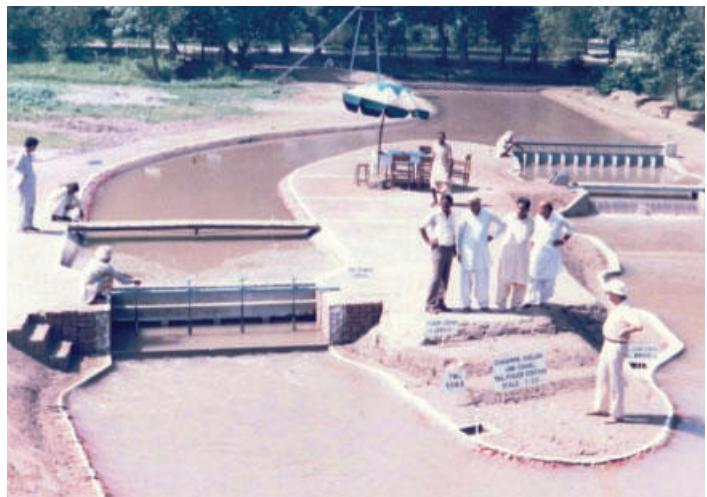
Ministr Smrkovský pověřil Ing. Jermáře jednáním o německé podpoře v Hamburku. Ten tam po dvoudenním jednání, za účasti zástupce ČSPLO, získal od představitele svobodného a hanzovního města Hamburk Harma Westendorfa příslib dotace 25 milionů marek na dostavbu vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe. Měly tehdy hodnotu cca. 600 milionů Kč. Za takový obnos byla tehdy polská firma SPELWAR schopna postavit i deset stupňů na Moravě. Srpnová okupace 1968 však zabránila uzavření smlouvy se svobodným a hanzovním městem Hamburk. Nový ministr Ing. Julius Hanus, již nemohl podepsat. Doporučil Ing. Jermářovi odjet z republiky a ten využil svou účast v mezinárodní soutěži o funkci vodohospodářského poradce Spojených národů – UN Development Programme v Iránu. Pobyl tam čtyři roky, ještě za režimu šácha Rézy Pálhavího. Představitel polských firem Ing. Swiergel byl donucen k resignaci a odjet do Maroka, kde záhy zemřel za nejasných okolností. Ředitel plavby Ing. Oprchalski rovněž zemřel násilnou smrtí, přejet nákladním autem na dvoře svého podniku.

Ing. Jermář s rodinou rozmlouvá s íránským šáchem Rezou Pahlaví při příležitosti návštěvy čs. prezidenta Ludvíka Svobody v Teheránu

V Íránu pracoval Ing. Jermář zprvu na íránské státní plánovací komisi, poté na íránském ministerstvu vody a energie i v projekci, ve funkci technickoekonomického poradce – Economic Surveyor. Vypracoval desítky vodohospodářských posudků, zpráv a návrhů, školil spolupracující personál. Zahraniční konsultanti ve snaze o maximální zisk při výstavbě nedodržovali požadavky úspornosti, víceúčelovosti a návaznosti staveb.

Díky spolupráci s íránskými řediteli – Ing. Mohajerani, Razaghi, Gholizadeh atd. se tehdy podařilo dosáhnout v Íránu plánování výstavby 100 000 ha závlah ročně. Inicioval též přípravu účelově koordinovaného využívání všech ostatních přírodních zdrojů Íránu: Z iniciativy nového čs. velvyslance Straky rozhodly české úřady jeho pobyt v Íránu ukončit koncem roku 1974.

Představitel pákistánského investora WAPDA a ing. Jermář kontroluje výzkumném ústavu projektované hydroelektrárny C-J Link na stejnojmenném kanálu, převádějícím závlahovou vodu do Indie

Po návratu do Prahy se stal zástupcem vedoucího oddělení vodohospodářské vědy a techniky MLVH, do jehož aktivit spadala i kontrola Výzkumného ústavu vodohospodářského, Českého hydrologického ústavu a vodohospodářského školství. Ing. Jermář vedl ve spolupráci s předními čs. odborníky prof. Grauem, Holým, Kutílkem a Dr. Bulíčkem přípravu vodohospodářských norem a typizaci projektů, zejména zdravotně-vodohospodářských staveb. Zpracoval středoškolskou učebnici **Vodní hospodářství**. Po dokončení vltavské kaskády si uvědomil její vliv na změnu mezoklimatu: Vltava původně v zimě každoročně zamrzala a letní teploty umožňovaly příjemné koupání. Důsledky antropogenních vlivů na přírodu ana-

lyzoval pak v roce 1982 učebnicí **Vliv člověka na oběh vody**, kde upozornil, snad jako první v ČR, na pravděpodobnost ne-příznivé klimatické změny vlivem zintenzivnění těchto důsledků.

Přednáškami investiční výstavby, stavební ekonomiky a vodního hospodářství na VŠCHT a ČVUT definoval teorii pro prosazování hospodářnosti a úspornosti, a specifikoval multidisciplinární vzrůstajícímu nedostatku na celém světě. To definoval zejména v ministerské brožuře **Potřeba a spotřeba vody**, kterou nový náměstek zkonsiskoval.

Vzhledem k nevůli svých synů opustit Evropu neodjel do USA a přijal v Mnichově nabídku tamní konsultační firmy Dorsch Consult a společnosti Rhein-Main-Donau. Stal se technickým vedoucím zakládání jejich dceřiné společnosti Energy Engineering International, první firmy, jejíž unikátním úkolem bylo prosazovat tehdejší novinku – obnovitelné energie. Tři roky pak vedl v Lahore padesátičlenný německo-pákistánský tým, činný pro hlavního pákistánského vodohospodářského investora WAPDA. Pro konsultační firmu svého spolužáka Ing. Kopec-kého, majitele konsultační firmy v Cachách zpracoval poté alternativy nabídky mořské elektrárny mezi ostrovem Jindo a Jižní Koreji. Vydal v nakladatelství Elsevier svou monografii s názvem **Water Resources and Water Management**.

Ing. Farský, slovenský absolvent stavební fakulty v Praze, spolumajitel konsultační firmy Agrar-und Hydrotechnik v Esseně jej tehdy požádal o řízení vodohospodářského oddělení této firmy. Ing. Jermář tam připravil projekt povodňových závlah na řece Koundi v Mauretanii a vedl zpracování nabídek projektů v Indonésii, Tunisu, Burkine Faso, Vietnamu, Senegalu, Keni, Súdánu, Malawi, Thajska a na Filipínách. Na Pobřeží slonoviny pak řídil přepracování projektů Gbon.

Ing. Jermář spolupracoval také s firmou Deutsche Energie-Consult, Bad Homburg v Togu při elektrifikaci oblastí Atak-pamé, Kpalimé, Notsé, v Togu i při přípravě nabídek, zejména souhrnného plánu elektrifikace Nepálu malými vodními elektrárnami. Konsultační firma Fichtner ze Stuttgartu jej nakonec poté pověřila na čtyři roky vedením dvacetiletého evropsko-indonéského týmu se sídlem na Sumatře, v Padangu.

Po sametové revoluci 1989 získal opět možnost pracovat v Československu. V pověření představitelů banky Kreditanstalt für Wiederaufbau zprostředkoval dar západoněmecké vlády na zlepšení životního prostředí podél česko-německých hranic, který Klausova vláda odmítla.

Evropská delegatura v Praze a Evropská komise pověřily Ing. Jermáře na ministerstvu hospodářství a zemědělství ČR:

- poradenstvím v Centru pro zahraniční pomoc Ministerstva místního hospodářství,
- vedením zpracování dokumentů přípravy zemědělské statistiky, komoditních studií, formulace zemědělské politiky, využití početní techniky v zemědělství, a indikativního programu spolupráce v Ministerstvu zemědělství,
- organizací konference o Společné evropské zemědělské politice, po níž Ministerstvo zemědělství přijalo jednotnou zemědělskou politiku Evropské unie
- přípravu česko-německo-rakouské a trilaterální přeshraniční investiční spolupráce Crossborder Cooperation-CBC Phare v Ministerstvu místního hospodářství.

Blížilo se referendum o vstupu ČR do EU a česká média ne-přinášela dostatek informací k tomuto účelu. Po dohodě s budoucím komisařem JUDr. Teličkou, tehdy náměstkem ministra zahraničí, založil proto Ing. Jermář Společnost pro Evropu za spolupráce rady zkušených specialistů stejného smýšlení (Ing. Eliášem, ředitelem Ústavu hydrodynamiky AV ČR, Ing. Kerhartem, ředitelem Interprojektu, doc. Suchým, Ing. Kynčlem, Ing. Hansmanem, Ing. Jandou, Ing. Polívkou, představiteli seniorských organizací (Dr. Pernesem, prof. Solichem, Ing. Ulmou atd.). Hlavní výbor společnosti zvolil za předsedu Karla Schwarzenberga, který nakonec funkci odmítl.

Významným počinem Ing. Jermáře bylo vydání monografie **Globální změna – cesta ze světového chaosu do budoucnosti** v roce 2010. První vydání této monografie bylo vzápětí

rozebráno. Poslední publikace Ing. Jermáře z roku 2015 s názvem **Cesta k energetické nezávislosti** definuje alternativní energetickou koncepci pro Českou republiku.

Dr. Jermář se věnoval mj. hře na klavír a key-board

Dr. Jermář bydlel také v Německu, ale Praha zůstala jeho pravým domovem

Chtěl bych poděkovat redakci za vzpomínkový článek na dílo mého tatínka, který mu umožnil se důstojně rozloučit se svými přáteli a spolupracovníky, se kterými se už nestihl setkat osobně. Můj tatínek byl zcela oddán své práci, se všemi pozitivitami, ale i negativy co s tím souvisely. Nebudu tady rozebírat naše rodinné vztahy, ale rád bych sdělil čtenářům, že až do svých posledních dnů psal a já se pokusím jeho nedokončené dílo dohledat a eventuálně zjistit, zda by mohlo být pro někoho další inspirací. Tatínek byl především svůj, miloval svou práci, hudbu a cestování. Ve volném čase hrál na klávesy s automatickým doprovodem. Mnozí z vás si jistě vzpomenou, jak se s tím rád pochlubil na své narozeninové párty pro přátele. Jeho a rovněž i má, oblíbená píseň od Jacques Revaux s anglickým textem Paula Anky My Way je nejlepším symbolem jeho života. Ponechme si ho ve svých srdcích jako veselého a přátelského člověka. Svou životní pouť zakončil dne 17. dubna 2023. Rád bych se rozloučil volnou citací jeho vlastních slov: "Máš-li na výběr ze dvou cest, vyber si vždy tu těžší..."

Zdeněk Jermář, nejmladší syn

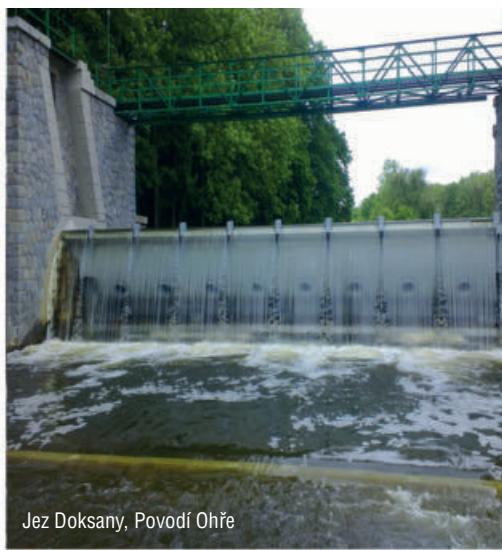
Plavební stupně, jejichž modernizaci Dr. Jermář vymyslel a prosadil

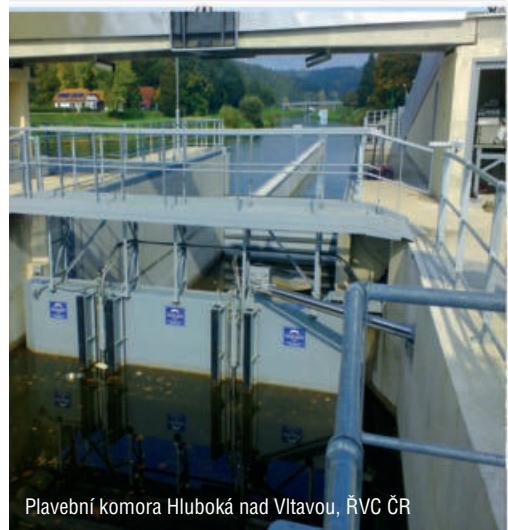
VD Roudnice nad Labem

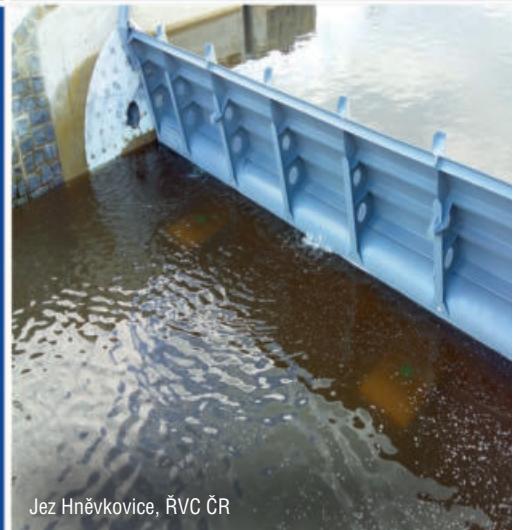
VD Lovosice

Jez Doksany, Povodí Ohře

Plavební komora Hluboká nad Vltavou, ŘVC ČR

Jez Hněvkovice, ŘVC ČR

Plavební komora na jezu Hněvkovice, ŘVC ČR

Vrata plavební komory Hněvkovice

Strojírny Podzimek, s.r.o.,
Čenkovská 1060, 589 01 Třešť
www.strojirny-podzimek.cz

Molo Smíchov

Život není takový – je úplně jiný (90)

Ing. Josef Podzimek

Vážení čtenáři, dnes opět si nebudu nic vymýšlet Bez úpravy použiji samostatnou přílohu k časopisu Vodní cesty a plavba č. 1-2/2004, tedy materiál, který jsem napsal téměř před 20 lety. Když jsem si ho znova přečetl, ohromil mě svou komplexností o našich vodních cestách, ale i jeho časovým začátkem, to je rokem 805, kdy se

vodní cestou začínal zabývat již Karel Veliký. Nebudu ani řešit následující roky 2005 – 2023. O těchto letech a co vše bylo vykonáno a zrušeno, se často a podrobně v našem časopisu zabývá Doc. Pavel Jurášek a Ing. Petr Forman. Pouze upomínáme na současnou dobu, kdy je o vodní dopravě téměř zakázané mluvit.

PRAVDA 100 LET PLATNÁ

Velká, zdravá myšlenka bývá zřídka kdy hned na první ráz příznivě přijata a správně pochopena. Trvá to někdy velmi dlouho, než dojde k jejímu uskutečnění, jemuž se staví v cestu mnohdy celé hory překážek. Kdo razí novou cestu, musí překážky ty postupně odstranit, aby se uvolnila schůdná cesta k vytknutému cíli. To mnohého původce velké myšlenky odradí od jejího dalšího sledování. Taková velká myšlenka zapadá zdánlivě, ne však na trvalo. Ožívuje opět a opět za příznivějších okolností, až konečně ve vhodné době a na připravené půdě nabude takové síly a průbojnosti, podporována velkým okruhem zájemníků, že dosáhne svého vysoko vytknutého cíle, když byly odvaleny z cesty a překonány překážky rázu technického, hospodářského, finančního a někdy i politického. Jednou z takových velkých, zdravých myšlenek, jež naráží na bezpočetné překážky, jest vybudování plavební cesty Dunaj–Odra–Labe. Jde o vodní cestu evropského významu, snadno proveditelnou, nejvýš nutnou a důležitou po stránce dopravní, obchodní a hospodářské.

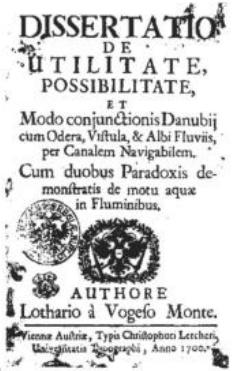
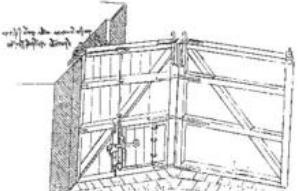
**Prof. Ing. Antonín Smrček
rektor c.k. České vysoké školy technické v Brně, 1904**

Historie plavby na českých a moravských řekách,
první zmínka o průplavu Dunaj–Vltava–Labe

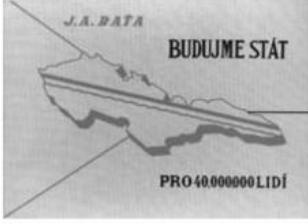
805	Karel Veliký v první písemné zprávě o plavbě na Labi zakázal svým kupcům vývoz zbraní a výstroje do Čech.
1057	Český kníže Sptyihněv II ve svém dekretnu konstatuje značně rozvinutý plavební ruch na Labi. Zároveň v něm dává kostelu a kapitule v Litoměřicích právo vybírat clo od kupců převážejících zboží po Labi.
1274	Král Přemysl Otakar II. dne 25. listopadu povoluje mělnickým měšťanům svobodně přivážet zboží na čtyřech lodích.
1346	Karel IV. zvyšuje význam plavby – ustavuje mlynářský soud, který rozhodoval o vodohospodářských, plavebních a technických sporech.
1348	Po dobu celé vlády Karla IV. se na Vltavě a Labi provádějí regulační práce na řekách a zřizují se vorové propustě „vrata“ pro jednosměrnou voroplavbu. U Střekova a Dolního Gruntu dal odstranit překážející skály a kameny a prokopat písčiny, aby se mohlo plout i za nízkého stavu.
	Podle kronikářských zpráv dává panovník postavit vltavskou a labskou lodní flotilu.
1352	Král Karel IV. nařizuje 28. března měšťanům roudnickým, litoměřickým, ústeckým a děčínským, jakož i purkrabímu na Kamenu a Střekově, aby nepřekáželi mělnickým v plavbě 4 lodí s nákladem po Labi.
1365	Karel IV. doporučuje novou obchodní cestu pro zboží z Benátek do belgických Brugg – tentokrát po vodních cestách (Dunaj–Vltava–Labe).
1366	Karel IV. vydává nařízení o režimu na jezech a sjednocení celních procedur.
1373	Karel IV. oznamuje městu Pirně i všem poddaným českého království, sídlícím při Labi, že povolil obyvatelům Litoměřic, aby vozili po Labi obilí kam chtějí, ale Pirně je nabídli k prodeji.
1375	Dle kronikáře Dubraviuse Karel IV. zahájil práce na průplavu Dunaj–Vltava.
1524	Ustavena cechovní organizace plavců.
1542	Mlynářům na řece Moravě bylo přísně zakázáno ztěžovat na jezech plavbu pltí.
1570	Ustavena komise pro regulaci Vltavy a Labe z Prahy do Litoměřic.

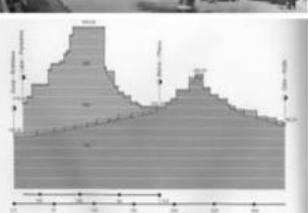

První úřední zmínka o průplavu D-O-L	1579	Byla ustavena zvláštní komise k řešení špatných plavebních poměrů na řece Moravě.	
	1627	Splavnění Vltavy a Labe na pořadu Českého zemského sněmu. Císař Ferdinand II. posílá komisi, aby prohlédla všechny jezy na Vltavě a Labi.	
	1628	Dvorní kancléř Zdeněk Lobkowitz podává o této prohlídce 22. února souhrnnou zprávu České komoře.	
	1651	Z archívu je doloženo, že saské lodě jezdily až do Prahy, a rovněž existovalo přímé lodní spojení mezi Prahou a Hamburkem.	
	1653	Zasedání Moravského zemského sněmu podporuje průplav D-O a splavnění řeky Moravy. Je to první úřední zmínka o průplavu D-O.	
První pojednání o průplavu D-O-L	1700	Lothar Vogemont – Pojednání o užitečnosti, možnosti a způsobu spojení Dunaje s Odrou, Vislou a Labem plavebním kanálem, vypracované z popudu hraběte Kounice.	
	1719	Obristwachmeister Norbert Wenzel von Lick z pevnosti Uherské Hradiště vypracoval projekt úpravy Moravy pro plavbu.	
	1722	Podle projektu plukovníka Norbertha Wenzela von Lick byla vybudována první plavební komora na řece Moravě u Rohatce a tedy i první plavební komora v českých zemích vůbec.	
	1723	Ing. Wieland zaměřil řeku Moravu od Napajedel až po Dunaj.	
	1764	Ustavena Navigační komise s ředitelem prof. Ferdinandem Schorem v čele. Ta zahájila systematické geometrické měření, a tak vznikly první mapy vodní cesty labsko-vltavské, jež byly upřesněny až v roce 1822.	
	1766	Financování vodních cest zajištěno patentem z 15. května, který vytvořil Navigační fond.	
	1770	Navigačnímu fondu přiděleny celé příjmy ze 4 stanic pro vodní clo.	
	1770	Ustaveno ředitelství pro stavby vodní v Čechách.	
	1772	Císařovna Marie Terezie 31. května vydává navaigační patent, kterým mlynářům pohrozila sankcemi, budou-li svépomocnými úpravami dělat plavbě obtíže.	
	1780	Realizovaný plán Ing. Jana Rochuse Dorfleuthnera na splav řeky Moravy z Olomouce k Děvínmu.	
Doba konkrétních příprav	1780	Císař Josef II. schválil projekt a přijal nabídku Dorfleuthnera a udělil mu na 20 let, počínaje rokem 1775, výsadu výhradního provozování plavby na řece Moravě.	
	1782	Založena Společnost pro provozování plavby na řece Moravě.	
	1782	Vydán Jednotný plavební řád.	
	1782	Dekret dvorské kanceláře sepsaný 4. ledna mlynářům přímo ukládá, aby jezy a splavy udržovali tak, aby se mohla dobře provozovat plavba.	
	1785	Jan Alois z Hankensteina vydal publikaci Versuche über die Schiffbarmachung des Fluesses March und Handlung der Mährer (Pokusy o splavnění řeky Moravy a přístup Moravanů).	
	1785	F. J. Maire vypracoval jednotný a systematický plán průplavů spojujících jednotlivé řeky s mořem Adriatickým. Byl zde zakreslen i průplav Dunaj–Vltava a Dunaj–Odra.	
	1795	Inženýr stavebního ředitelství Stošek vypracoval úplný projekt regulace Moravy.	
	1807	Společnost pro provozování plavby na řece Moravě se sídlem v Brně se začala zabývat myšlenkou spojit Moravu s Odrou a Vislou.	
	1815	Vídeňský kongres vyhlásil svobodnou plavbu a byl dán základ pro právní úpravu mezinárodních řek, za které se považovaly řeky ústící do moře.	
	1816	První labský parník, britská Lady of the Lake, připlula do Hamburku 17. května.	
	1821	Labe byla první řeka, kde byly uskutečňovány zásady přijaté ve Vídni. Stalo se tak plavebním aktem podepsaným 23. června ve Vídni. Pakt opravňoval k plavbě na celém toku Labe od Mělníka až do moře. Počet celních úřadů na Labi se snížil z 35 na 14.	

Doba konkrétních příprav	<p>1821 Vznikl jednotný plavební řád, plavidla podléhala registraci a pobřežní státy se zavázaly pečovat o splavnost toků.</p> <p>1824 Realistické oznámení Moravských stavů, že splavnění řeky Moravy je žádoucí jenom v součinnosti s průplavním spojením k Odře.</p> <p>1835 Plavbu na Labi zahájil první zadokolesový parník o nosnosti 50 t s výkonem motoru 17,5 kW.</p> <p>1836 V Drážďanech založena Královská privilegovaná saská paroplavební společnost.</p> <p>1837 První osobní bočněkolesový parník Konigin Marie na Labi.</p> <p>1841 V karlínské loděnici spuštěn první český parník Bohemia.</p> <p>1846 Ing. Michalík – Pamětní spis o regulaci Moravy od Olomouce po Děvín.</p> <p>1857 Prag – Dresdner Panorama (Panaromatická plavební mapa).</p> <p>1861 Sněm markrabství moravského se ujal úpravy řeky Moravy.</p> <p>1868 Český zemský sněm uznal význam úprav a splavnění českých řek.</p>	
Doba legislativních příprav	<p>1869 Říšský vodní zákon na jehož základě byl schválen...</p> <p>1870 ...28. srpna i Moravský vodní zákon, který prohlašoval řeky a toky, které je možno využít pro plavbu lodmi a voroplavbu za veřejný majetek.</p> <p>1872 Zemskému výboru moravskému bylo uloženo při jednání o koncesi průplavu D-O hájit zájmy země moravské.</p> <p>1872 Rakouská vláda předložila parlamentu návrh zákona na stavbu průplavu Dunajsko-oderského...</p> <p>1873 ...ten byl o rok později schválen poslaneckou i panskou sněmovnou.</p> <p>1873 Prof. Oelwein a prof. Pontzen – Projekt průplavu Dunaj–Odra pro čluny o nosnosti 240 tun (na objednávku Anglorakouské banky).</p> <p>1873 Anglorakouská banka získává koncesi na výstavbu průplavu D-O.</p> <p>1873 Při hospodářské krizi odkupuje koncesi Severní dráha císaře Ferdinanda a příprava stavby průplavu je tím zlikvidována.</p> <p>1875 Na dolní Vltavě a Labi byly zahájeny regulační práce ve větším rozsahu.</p> <p>1881 Sněmovna přijala návrh k podání zprávy o výstavbě nových vodních cest, jmenovitě průplavů spojující Dunaj s Odrou, Dunaj s Vltavou a Labem.</p> <p>1882 Zemský stavební rada Ing. Theodor Nosek předkládá návrh na úpravu řeky Moravy a stavbu průplavu Dunaj–Odra.</p> <p>1882 Založena Pražská plachetní a paroplavební společnost.</p> <p>1892 Vybudován nový ústecký přístav na jehož financování se podílela ústecko-teplická železnice.</p> <p>1892 Porada zástupců drážďanské, pražské a liberecké obchodní komory doporučuje založení Výboru k zřízení průplavu dunajsko-vltavsko-labskému.</p> <p>1892 Předložen zemskému výboru podrobný projekt na regulování řeky Moravy.</p> <p>1893 Rakouské ministerstvo obchodu zřídilo zvláštní komisi pro studium a zřizování plavebních kanálů.</p> <p>1893 Videňské ministerstvo obchodu zřízuje oddělení pro studium a stavbu průplavu D-O s propojením na Labe a připojením na Vislu a Dněstr pro čluny o nosnosti 600 tun.</p> <p>1895 Schválen projekt na kanalizování Vltavy a Labe od Prahy k hranicím.</p> <p>1896 Komise pro kanalizování Vltavy a Labe v Čechách byla ustavovena 23. listopadu.</p> <p>1900 Obchodní a živnostenská komora v Praze vznáší požadavek na kanalizování středního Labe, střední Vltavy a vybudování průplavu Dunaj–Odra–Labe.</p>	
Přijat zákon o stavbě D-O-L	<p>1901 Vodocestný zákon pro stavbu průplavu Dunaj–Odra, Dunajsko-vltavský průplav mezi Kornenburgem a Českými Budějovicemi, kanalizování Vltavy od Českých Budějovic do Prahy, připojení Labe na průplav D-O, kanalizování Labe z Mělníka po Jaroměř a napojení průplavu D-O na Vislu a Dněstr. Uvažovány lodě o nosnosti 600 tun.</p> <p>1901 V publikaci Ing. Josefa Langera Vodní cesty v mocnářství Rakousko-uherškém má průplav D-O-L své nezastupitelné místo.</p>	

Reditelství pro stavbu vodních cest ve Vídni Intenzivní výstavba plavebních stupňů na Labi	1901	Ministerstvem obchodu bylo zřízeno 11. listopadu Ředitelství pro stavbu vodních cest se sídlem ve Vídni.	
	1903	Expozitura ŘVC se sídlem v Praze.	
	1903	Ing. Antonín Klír sestavil drobnou publikaci, Komise pro kanalizování řek Vltavy a Labe v Čechách.	
	1903	Zahájena výstavba prvních dvou zdymadel na Labi (Dolní Beřkovice a Štětí).	
	1904	Předložen celý projekt na úpravu řeky Moravy pro plavbu.	
	1904	Prof. Ing. Antonín Smrk vydává velmi zajímavou publikaci: Průplav Pardubice-Přerov-Krakov.	
	1905	Expozitura ŘVC se sídlem v Krakově.	
	1906	Prof. Ing. Antonín Smrk - Der Stand der wichtigeren Kanalprojekte Donau-Elbe, Donau-Oder und Donau Weichsel, (Zpráva, přednesená na VII. Sjezdu Německo-rakousko-uherského sdružení pro vnitrozemskou plavbu ve Štětíně).	
	1907	Expozitura ŘVC se sídlem v Přerově.	
	1907	Dokončeno zdymadlo Dolní Beřkovice na Labi. (1)	
	1909	Dr. Ant. Klír - Stavby komise pro kanalizování řek Vltavy a Labe v Čechách.	
	1911	Dokončeno zdymadlo Štětí na Labi. (2)	
	1912	Dokončeno zdymadlo Hadík na středním Labi. (3)	
	1912	Dokončeno zdymadlo Roudnice nad Labem. (4)	
	1912	Dokončeno zdymadlo Obříství na středním Labi. (5)	
Vše zastaveno	1912	Dne 28. března pronesl prof. Smrk ve shodě s usnesením Moravských stavů ve Vídeňském parlamentu slavnostní řeč na podporu stavby vodních cest podle vodocestného zákona z roku 1901.	
	1914	Dokončeno zdymadlo v Českých Kopistech. (6)	
Reditelství pro stavbu vodních cest v Praze Intenzivní výstavba plavebních stupňů na Labi a některých jezů na Odře a Moravě	1914	Veškeré započaté práce zastavila první světová válka.	
	1918	Ředitelství pro stavbu vodních cest se sídlem v Praze (ŘVC) vzniklo z Pražské expozičnosti vídeňského ŘVC.	
	1919	Prof. Ing. Antonín Smrk – O přístupu Republiky československé k moři.	
	1919	Zákon o příslušnosti ve vězech vodních cest byl přijat 11. června 1919.	
	1922	Dokončena stavba zdymadla v Nymburce na řece Labi. (7)	
	1922	Dne 13. června založena Československá plavební akciová společnost labská .	
	1923	Zplnomocněný ministr ČSR Jan Šeda pronesl na vodocestném sjezdu dne 7. března významný projev na podporu D-O-L.	
	1925	Dokončena stavba zdymadla v Poděbradech na řece Labi. (8)	
	1925	Dokončena stavba zdymadla v Kolíně na řece Labi. (9)	
	1925	Výstavba jezu na řece Moravě v Kroměříži. (10)	
	1925	Zahájena stavba jezu na Odře v Koblově.	
	1927	Dokončena stavba zdymadla v Přelouči na řece Labi. (11)	
	1928	Vladimír Lorenz: Dopravní význam projektovaného průplavu Labsko-dunajsko-oderského.	
	1930	Dokončena výstavba vodního díla Střekov na Labi. (12)	
	1931	Zákon o státním fondu pro splavnění řek, vybudování přístavů, výstavbu údolních přehrad a pro využití vodních sil byl přijat 1. ledna.	
	1932	Expozitura ŘVC v Olomouci.	
	1932	Dokončena stavba zdymadla v Lobkovicích na řece Labi. (13)	
	1932	Dokončena stavba zdymadla v Kostelci na řece Labi. (14)	
	1934	Dne 16. října zahájena výstavba Baťova závlahového a plavebního kanálu s podmínkou, že při zahájení stavby průplavu D-O může být provoz na tomto kanále omezen či zastaven.	
	1935	Dokončena stavba zdymadla v Lysé nad Labem na řece Labi. (15)	
	1935	Ministerský rada Ing. Josef Bartovský vydává publikaci	
	1935	Průplav Labe-Dunaj-Odra v soustavě středoevropských vodních cest.	
	1935	Ing. Jan Bažant: Splavnění Moravy od Hodonína po Děvín.	
	1936	Dokončeno zdymadlo Brandýse nad Labem na řece Labi. (16)	
	1937	Dokončeno zdymadlo v Čelákovicích na řece Labi. (17)	

Intenzivní výstavba plavebních stupňů na Odře a Moravě a některých jezů na Odře a Moravě	1937	Dokončena stavba jezu na Odře u Koblova. (18)	
	1937	Dokončeno zdymadlo v Kostomlátkách na řece Labi. (19)	
	1937	Dokončena stavba jezu v Srnojedech na řece Labi. (20)	
	1937	Stavba jezu na řece Moravě ve Sptytihněvi. (21)	
	1937	Významná podpora D-O-L zazněla dne 7. září v Českém rozhlasu z úst ing. Antonína Patočky.	
	1938	Stavba jezu na řece Moravě v Nedakonicích. (22)	
	1938	Dne 2. prosince byl zahájen provoz na Bafově plavebním kanále. Na plavební cestě 51,8 km dlouhé bylo za 4 roky vybudováno 14 plavebních komor.	
	1938	Publikace „Budujeme stát pro 40 000 000 obyvatel“ od továrníka Bati, velmi přesvědčivě doporučuje výstavbu tří koridorů: železničního, silničního a vodního koridoru D-O-L.	
	1938	Film „Přístav tří moří“ z filmového ateliéru firmy Baťa, ve Zlíně.	
	1938	Dne 5. února byla založena Společnost dunajsko – oderského průplavu jejíž zakladajícími členy byly země, obce a průmyslové podniky.	
	1938	Dne 19. listopadu byl podepsán Německo-česko-slovanský protokol o uskutečnění odersko-dunajského průplavu a labské větve.	
Zahájena stavba D-O	1939	Dokončena stavba zdymadla v Klavarech na řece Labi. (23)	
Zahájena stavba D-O	1939	Slavnostní výkop průplavu Odra–Dunaj se uskutečnil 8. prosince poblíž Nové Vsi u Kedzierzyna v dnešním Polsku.	
Stavba D-O zastavena	1940	Zároveň byly zahájeny práce na průplavu D–O od Vídni směrem k řece Moravě. Byl vybudován úsek 6 km dlouhý. Začíná vycházet časopis – Plavební cesty Dunaj–Odra–Labe.	
Stavba D-O zastavena	1942	Zastaveny rozhodující práce na stavbě průplavu.	
Pokračují splavňovací práce na Labi a Moravě, příprava na D-O-L	1943	Zastaveny veškeré práce (projekční, geologické průzkumy i geodetické práce).	
Pokračují splavňovací práce na Labi a Moravě, příprava na D-O-L	1943	Zahájena stavba zdymadla ve Velkém Oseku na řece Labi.	
Pokračují splavňovací práce na Labi a Moravě, příprava na D-O-L	1944	Dokončena stavba zdymadla v Hradišťku na řece Labi. (24)	
Budování socialismu - příprava D-O-L zastavena	1946	Společnost dunajsko-oderského průplavu zaslala vládě, parlamentu a hospodářským organizacím memorandum o Dunajsko-oderském průplavu.	
Budování socialismu - příprava D-O-L zastavena	1947	Dokončena stavba zdymadla ve Velkém Oseku na řece Labi. (25)	
Budování socialismu - příprava D-O-L zastavena	1948	Stavba jezu na řece Moravě v Hodoníně. (26)	
Budování socialismu - příprava D-O-L zastavena	1948	Návrh na založení národního podniku pro stavbu průplavu D-O-L.	
Budování socialismu - příprava D-O-L zastavena	1948	Prof. Jan Smetana: Průplavní spojení a splavnost řek Labe, Odry a Dunaje.	
Budování socialismu - příprava D-O-L zastavena	1948	Vychází rozsáhlá publikace „Průplav Dunaj–Odra–Labe – naše moře“, kterou uspořádal Alois Čáp – místopředseda MNV v Přerově.	
Jak dáří?	1949	Průplav Labe–Odra–Dunaj. Hospodářské předpoklady k jeho uskutečnění. Pamětní spis Společnosti Dunajsko-oderského průplavu.	
Jak dáří?	1949	1. ledna zřízen národní podnik Československá plavba labská.	
Jak dáří?	1949	Zrušeno Ředitelství pro stavbu vodních cest v Praze.	
Jak dáří?	1950	Zastaveno vydávání časopisu Plavební cesty D-O-L.	
Jak dáří?	1952	Usnesení vlády č. 206 ze dne 26. srpna zastavilo veškeré přípravné práce na průplavu.	
Jak dáří?	1952	Vznikla Československá plavba labsko oderská, národní podnik.	
Jak dáří?	1952	Zahájena příprava česko-slovensko-maďarského vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros.	
Jak dáří?	1953	Státní vodohospodářský plán uvažuje s budoucím propojením D-O-L.	

	Renesance vodních cest v Československé republice	
1953	Zřízena správa vodního hospodářství (ÚSVH) činnost na tocích soustředěna ve „Správách vodních toků a meliorací“.	
1953	...samostatně Labsko-vltavská vodohospodářská správa.	
1954	Prof. Ing. Dr. František Jermář v publikaci „Splavnění toků průplavy“ zařazuje D-O-L mezi významné průplavy.	
1958	Studie plavebního spojení Dunaje s Odrou, Vislou a průplavy NDR. Hydroprojekt Brno – zlom v názoru na čistě průplavní koncepci ve prospěch říční varianty (kterou inspiroval ing. Jiří Hruška, ředitel správy řeky Moravy v Uherském Hradišti).	
1958	Zřízeno Ředitelství vodohospodářských děl (ŘVD).	
1959	Evropská hospodářská komise při organizaci spojených národů v Ženevě (ECE/UNO) vytyčuje perspektivní cíle jednotné evropské sítě vodních cest.	
1959	Ukončena činnost Společnosti dunajsko-oderského průplavu.	
1960	Vznik samostatné organizace „Labe-Vltava“ přímo řízená ministerstvem.	
1961	ECE/UNO nechala zpracovat mezinárodní klasifikaci evropských vodních cest (novelizována v roce 1992).	
1962	Zahájena stavba zdymadla v Pardubicích na řece Labi.	
1963	Dokončen jez na Odře v Přívoze. (27)	
1964	Ustavena Skupina zpravodajů pro vodní cesty R-M-D a D-O-L.	
1965	Založeno Ředitelství vodních toků (ŘVT) s účinností od 1. ledna s šesti závody: Povodí Labe, Povodí Vltavy, Povodí Berounky, Povodí Ohře, Povodí Odry a Povodí Moravy.	
1966	Svou činnost zahájil Státní fond vodního hospodářství.	
1966	Na Slovensku založeno „Riaditeľstvo vodných tokov Bratislava“ a závody Povodie Dunaja, Povodie Váhu, Povodie Hrona a Povodie Bodrogu a Hornádu.	
1966	„Průplavní propojení D-O-L“, autoři prof. Čábelka, ing. Kobos, ing. Kubec, CSc., ing. Kubín, Vitha.	
1966	Výstavba jezu Bělov na řece Moravě. (28)	
1966	Výstavba jezu Lhotka na Odře. (29)	
1968	Generelní řešení průplavní spojení Dunaj-Odra-Labe, vypracoval Hydroprojekt Praha pod vedením hlavního inženýra Libora Záruby.	
1969	Dokončena stavba zdymadla v Pardubicích na řece Labi. (30)	
1969	Zřízen trust Vodní toky Praha a šest samostatných podniků Povodí.	
1969	Založen inženýrský podnik Vodohospodářský rozvoj a výstavba, Praha.	
1969	Založena Vodohospodářská výstavba, Bratislava.	
1971	Usnesení vlády ČSSR č. 37/1971 o využití labské vodní cesty pro dopravu energetického uhlí do Chvaletic bylo impulsem k rozsáhlé modernizaci labsko-vltavské vodní cesty nazývané „renesance vodních cest“ v Československé republice. V tomto období bylo modernizováno v návaznosti na D-O-L zdymadlo Lovosice (31) – jez (1972), malá plavební komora (MPK) (1977), České Kopisty (32) – jez (1971), MPK (1976), Roudnice nad Labem (33) – jez (1972), MPK (1975), Štětí nad Labem (34) – jez (1970), MPK (1970), Dolní Beřkovice (35) – jez (1973), MPK (1974). Zrušeny Vodní toky Praha, podniky Povodí jsou řízeny přímo Ministerstvem lesního a vodního hospodářství (MLVH ČSR).	
1971	Stejně tak na Slovensku podniky Povodí jsou přímo podřízeny Ministerstvu lesního a vodního hospodářstva (MLVH SSR).	
1971	Usnesení vlády č. 169/1971 ukládá veřejně právním orgánům územně chránit trasu budoucího průplavu.	
1974	Dokončena stavba zdymadla v Obříství na řece Labi (36), jako náhrada za zrušený jez Hadík z roku 1911.	
1975	Dokončena plavební komora ve Veletově na řece Labi. (37)	
1975	Dokončena stavba zdymadla v Týnci nad Labem. (38)	
1975	Ing. J. Podzimek - publikace „Modernizujeme labsko-vltavskou vodní cestu“. Prof. Ing. Dr. Jaroslav Čábelka, DrSc. rozsáhlá publikace	
1976	„Vodní cesty a plavba“, kde průplav D-O-L má své místo.	

Renesance vodních cest v Československé republice	<p>1976 Ing. J. Podzimek publikace „Dolní Labe“, včetně průplavu D-O-L.</p> <p>1976 Ing. K. Trejtnar publikace „Střední Labe“.</p> <p>1977 Dne 16. září byla podepsána Československo-Maďarská smlouva o výstavbě a provozování vodní děl Gabčíkovo–Nagymaros.</p> <p>1978 Zahájena stavba VD Gabčíkovo (39).</p> <p>1981 Práci ukončila skupina zpravodajů pro vodní cestu D-O-L dokumentem „Ekonomická studie propojení Dunaj–Odra–(Labe).“</p> <p>1983 Ing. S. Pavlik – Ing. A. Hrabal a kol. „Vodohospodářská výstavba jižní Moravy“ obsahuje pojednání o průplavu Dunaj–Odra–Labe.</p> <p>1988 Ing. J. Kubec a Ing. J. Podzimek publikace „Svět vodních cest“ je ukončena projektem D-O-L.</p>	
Snaha o obnovení cesty D-O-L	<p>1989 Dne 27. ledna ustavující schůze akciové společnosti Ekotrans Moravia (ETMAS) se sídlem v Brně – společnost pro propagaci a realizaci vodní cesty D-O-L.</p> <p>1989 Vychází první číslo časopisu Ekotrans Moravia, pro podporu projektu D-O-L.</p> <p>1991 Publikace Vodní cesta D-O-L - ANO NEBO NE? (The Danube-Oder-Elbe waterway - YES OR NO?) vydalo ETM.</p>	
Evropské vodní cesty triumfují, ČR přesílápuje	<p>1991 Krátký film „Ekologická páteř Moravy“, režie Martin Skyba.</p> <p>Zahájen provoz na vodní cestě Rýn–Mohan–Dunaj.</p> <p>1992 Krátký film „Jak si lidé plují“, napsal a hovoří František Nepil.</p> <p>1992 Vodní dílo Gabčíkovo dne 24. října uvedeno do provozu.</p> <p>1992 Vladimír Chmelář „Dunaj historický a dnešní“ část je věnována i průplavu D-O-L.</p> <p>1993 Vladimír Chmelář – Dunajské úpravy.</p> <p>Dne 7. září doporučuje ECE/UNO realizaci vodní cesty D-O-L.</p> <p>1993 Založeno ARGE DOEK – Pracovní společenství Dunaj–Odra–Labe bylo zaregistrováno ve Vídni dne 9. dubna. Členy byla Ekotrans Moravia a. s., Vodohospodářská výstavba Bratislava a Wiener Hafen GmbH.</p> <p>Základní plán rozvoje vodních cest ve státech Evropského společenství (Outline Plan ou European Inland Waterways Network), ve kterém je uvedena vodní cesta D-O-L.</p> <p>1993 Novelizace generelního řešení D-O-L (nechala zpracovat ETM).</p> <p>1993 Vychází první číslo časopisu Vodní cesty a plavba.</p>	
Období nejistoty pro vodní cesty České republiky	<p>1994 Z rozhodnutí valné hromady byla ze stanov ETMAS vypuštěna pasáž o podpoře, rozvoji a realizaci vodní cesty D-O-L.</p> <p>1994 Založeny akciové společnosti Povodí.</p> <p>1995 Z iniciativy ETM a. s. a Bobra s. r. o. obnoveny turistické plavby na Baťově průplavu.</p> <p>1995 Ukončena činnost ETMAS.</p> <p>Zákon č. 114/1995 Sb. o vnitrozemské plavbě byl přijat 25. května.</p> <p>Dohoda o hlavních vnitrozemských cestách mezinárodního významu (AGN) byla přijata 19. ledna v Ženevě.</p> <p>1996 Ing. Miroslav Hubert – Dějiny plavby v Čechách.</p> <p>1996 Založeno České plavební a vodocestné sdružení.</p> <p>1996 Iniciativu na Baťově průplavu přebírá Nadace Agentura pro rozvoj turistiky na Baťově kanále.</p> <p>1996 Publikace „Vodní cesty světa“ autorů ing. J. Kubce a ing. J. Podzimka dokumentuje přednosti vodní dopravy a průplavu D-O-L.</p> <p>Česká republika podepisuje 23. června v Helsinkách dohodu AGN.</p>	

Obnoveno ŘVC	<p>1997 Sdružení Dunaj–Odra–Labe bylo ustanoveno 4. července z českých a rakouských právnických osob.</p> <p>Ministerstvo dopravy ČR zřizuje Ředitelství vodních cest v Praze (ŘVC). Doc. Ing. Július Binder, Dr. h. c – „Prečo nemá Gabčíkovo Nagymaros!“ Dohoda AGN pro ČR vstoupila v platnost 26. července (sdělení Ministerstva zahraničí č. 163/1999 Sb.).</p> <p>2000 Zákon o Povodích č. 305/2000 Sb. a zpětná transformace akciových společností Povodí na státní podniky Povodí.</p>	
Evropa zvyšuje podporu vodní dopravy, ČR vzhledem k tomu	<p>2000 Usnesení vlády ČR č. 993/2000 o převedení významné části kamionové dopravy na dopravu železniční a vodní.</p> <p>2001 Pan-evropská konference o vnitrozemské vodní dopravě, která se konala 5.–6. září v Rotterdamu za účasti všech ministrů dopravy evropských států (tedy i České republiky) potvrdila nutnost dokončení propojení soustavy vodních cest Evropy, tedy i vodní cesty D-O-L.</p> <p>2001 Dne 19. září byla v Bruselu přijata „Evropská dopravní politika pro rok 2010 – včas rozhodnout“. Tuto tzv. Bílou knihu vypracovala Komise Evropských společenství a proklamuje v ní zřetelně podporu vodní dopravy a dobudování chybějících vodních cest.</p> <p>2002 Konference Evropská vodní cesta Dunaj–Odra–Labe – Porta Moravica se konala v říjnu v Přerově.</p> <p>2002 Tomáš Baťa odhaluje pamětní desku na Baťově kanálu.</p> <p>2003 Arch. Ing. I. Ondračka a kol. „Přírodní a technická památka Baťův kanál“. Počet návštěvníků Baťova průplavu dosáhl v tomto roce počtu 55 000.</p>	
Svítí naděje	<p>2004 Dne 20. února přijat zákon č. 118/2004 Sb. kterým se mění znění zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě ve kterém se uvádí, že modernizace labsko-vltavské vodní cesty je ve veřejném zájmu. Dále se využívání vodní cesty rozšiřuje o vodní tok Moravy od ústí Bečvy po soutok s Dunajem včetně průplavu Otrokovice - Rohatec (Baťův kanál).</p>	

Přehled nových nebo modernizovaných plavebních stupňů v návaznosti na D-O-L za posledních 120 let

1903-1918	1918-1939	1939-1945	1945-1948	1948-1989	1989-2023
15 let	21 let	6 let	3 roky	41 let	34 let
6	16 (30)*	2	2	13	0

Pozn.: * včetně 14 plavebních komor na Baťově kanálu (1934-1938)

„Stavbu průplavu D-O-L jsme dlužní již zeměpisnou polohou Evropě, a to, že jej postavíme, utvrdí našemu státu jeho prestiž a prokáže naší vyspělost, již se tak často honosíme, ale o které jsme ještě nepodali důkazů, které by mohly imponovat světu...“

Jan Šeda, zplnomocněný ministr ČR 7. března 1923 v Brně

„Byli lidé, kteří mě přesvědčovali, že na to, abychom si postavili pořádnou silnici středem státu, není peněz. Že není peněz na systém průplavů, na budování železniční páteře, na nic. Že jsme zkrátka malý národ, který musí vařit z vody, přikrčit se, atd. To bylo ovšem předtím, než jsme za krátký čas sehnali takové miliardy na vyzbrojení, že jen za jejich část bychom to postavili všechno.“

Továrník Baťa – Budujeme stát pro 40 000 000 obyvatel, 1937

„Staletými dějinami průplavního projektu vine se jako červená nit nerozhodnost, a počínajíc základním projektem z roku 1901 často i zjevná neupřímnost, a naopak zase přílišný optimismus. Začneme-li stavět sami, a brzo - a to obojí můžeme - tak zajistíme sobě primát, vyvoláme i nabídku součinnosti z jiných zemí, a postavíme, byť i po etapách, dílo, jež bude nám na prospěch celé věky, zatím co po jiných mnohonásobně vysších výdajích na tzv. nezbytnosti státní nebude už ani památky.“

Ing. Antonín Patočka, 1948

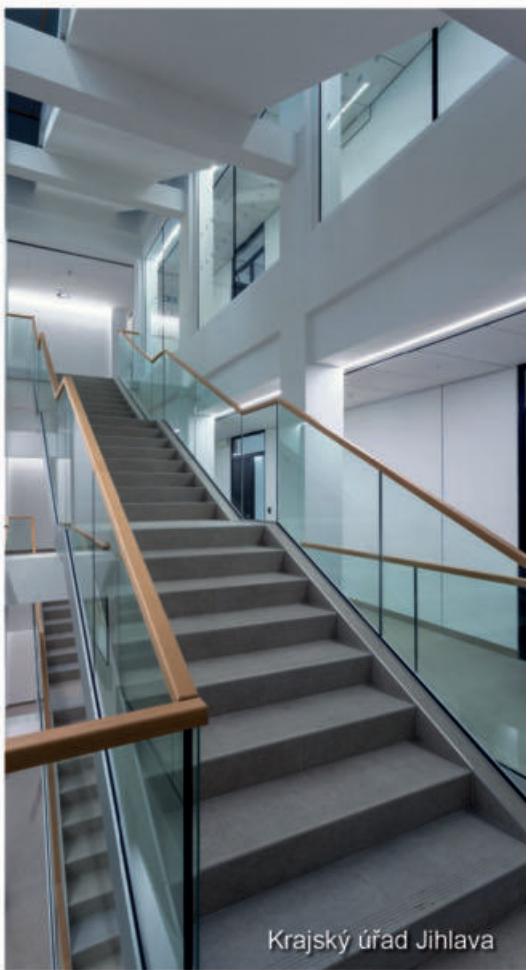
USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY Č. 105

o aktualizaci Politiky územního rozvoje České republiky z důvodu naléhavého veřejného zájmu za účelem zrušení územní ochrany formou územní rezervy pro celé průplavní spojení Dunaj–Odra–Labe

prof. PhDr. Petr Flála, Ph.D., LL.M.
předseda vlády

PODZIMEK

& SYNOVÉ

Zal. 1896
PODZIMEK
126

Stavíme pro Vás již 126 let

www.podzimek.cz

Vltavská vodní cesta,

umožňující plavbu mezi Českými Budějovicemi a Prahou, je moderní navigační soustavou, spravovanou státním podnikem Povodí Vltavy a hojně využívanou především k osobní a rekreační plavbě, ale i k nákladní přepravě. Více informací nejen o provozu na Vltavské vodní cestě, ale i o vodních stavech a průtocích, o vodních dílech, o hydrologické situaci, o jakosti povrchové vody a další, naleznete na adrese www.pvl.cz a na www.facebook.com/povodivltavy.

Vodní dílo Hluboká nad Vltavou

Vodní dílo Hněvkovice – přehrada

Vodní dílo Hněvkovice – jez

Vodní dílo Orlík

Vodní dílo Slapy

Vodní dílo Štěchovice